

UVEN 1

Årgång 37 År 2013

Informationsblad för medlemmarna i

Lidköpings Fågelklubb

Innehållsförteckning

Föreningsinformation	2	Decembermöte, "Frusna ögonblick"	
Förenings funktionärer	3	med Tommy Lundberg	31
Årsmötet	4	Exkursion, Strömstare	32
Verksamhetsberättelse för år 2012	4	Februarimöte, filmkväll	33
"Svalbard-granne med nordpolen", Anders Widestrand visade bilder	6	Aprilmöte med Lotta Berg	34
Årets fågel	7	Exkursion, Billingen och Hornborgasjön	35
Fågelrapport 2012	8	Götenes största Art-jägare?	36
Program, augusti – januari	19	Kylslaget besök av ismås.	37
Fågelrapport 2012 forts.	23	Fågelskådare	40

Föreningsinformation

LIDKÖPINGS FÅGELKLUBB är en ideell sammanslutning som har till uppgift att främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan i Lidköpings kommun. Vi verkar även för att väcka och underhålla intresset för fågelfaunan och fågelmiljön, samt att skapa kontakt mellan föreningens medlemmar.

Den som önskar medlemskap kan kontakta kassören, eller betala medlemsavgiften på pg. 72 78 59-1. Medlemsavgiften för 2014 är 100 kr för vuxna samt 50 kr för juniorer. Avgift för hela familjen är 150 kr.

Klubblokal och tillika postadress:

Lidköpings Fågelklubb

Kållandsgatan 20,
531 30 LIDKÖPING

Lidköpings Fågelklubb i samarbete med:

Hemsida: <http://www.lidkopingsfagelklubb.se>

Vi finns nu även på facebook under namnet **Lidköpings Fågelklubb Officiell**.

Förstasidan: Lennart Jonsson foto.

Svartvit flugsnappare.
Ficedula hypoleuca.

Kom – kom och titta vilken fin holk jag hittat!
Hanen sitter på grenen ovanför och sjunger för att locka till sig honan.
Sång och holk gokändes med lyckad häckning som resultat.
Blåsippebacken, Råda.

Föreningsfunktionärer

Styrelse

Ordförande	Bengt Strandqvist	bengt.strandqvist@hotmail.com	telefon 0510-174 72 mobil 0704-33 81 74
Vice ordf.	Martin Bolms	martinbolms@hotmail.com	telefon 0511-582 66 mobil 0705-38 62 37
Sekreterare	Gun-Britt Engblom	mimmi.engblom@telia.com	telefon 0510-263 36 mobil 0706-60 70 17
Kassör	Jonny Berggren	jonny.berggren@telia.com	telefon 0510-239 79 mobil 0705-64 33 04
Ledamot	Per Olof Johansson	pojohansson@hotmail.se	telefon 0510-676 26 mobil -
Ledamot	Nils Karvik		telefon 0510-142 38 mobil 0708-99 17 62
Ledamot	Per-Olof Strandroth	perolofstrandroth@hotmail.com	telefon 0510-202 53 mobil 0705-15 14 96
Ledamot	Sven Olsson	sven.g.olsson@telia.com	telefon 0510-214 10 mobil 0705-72 35 82

Redaktion

Redaktör	Lennart Jonsson	bror.lennart@telia.com	telefon 0510-253 22 mobil 0705-22 74 57
	Gun-Britt Engblom	mimmi.engblom@telia.com	telefon 0510-263 36 mobil 0706-60 70 17
	Per-Olof Strandroth	perolofstrandroth@hotmail.com	telefon 0510-202 53 mobil 0705-15 14 96
Webmaster	Eric Sandin	eric.niclas@gmail.com	telefon 0510-624 42 mobil 0703-58 48 97

Rapportmottagare

	Hans Hägnander	telefon 0511-577 42
Berguv	Nils Karvik	telefon 0510-142 38

Revisorer

	Inger Olsson	telefon 0510-214 10
	Björn Ekblom	telefon 0510-615 93
Suppleant	Rolf Frimodig	telefon 0510-277 42

Valberedning

	Alf Lindblad, sammankallande	telefon 0510-278 79
	Håkan Pettersson	telefon 0510-266 56

Årsmötet.

Lennart Jonsson foto.

Första tisdagen i mars var det som brukligt dags för fågelklubbens årsmöte. Mötet var välbesökt 45 medlemmar varav 17 damer slöt upp. Styrelse och valberedning var som vanligt väl förberedda. Skall man vara riktigt ärlig så var det styrelsen som gjorde det lätt för valberedningen då den kunde föreslå omval på samtliga poster. Detta bifölls av mötesdeltagarna. Kassören, Jonny Berggren, hade även han en angenäm uppgift då han redogjorde för klubbens ekonomi som är stabil. Styrelsen föreslog därför mötet att medlemsavgiften för det kommande året skulle förbli oförändrad, 100 kr för vuxna, 50 kr för junior och 150 kr för hel familj. Klubbens revisorer hade efter sin granskning av räkenskaperna inget att anmärka och kunde därmed föreslå full ansvarsfrihet för styrelsen. Fågelklubben har varit mycket aktiv under året som gått vilket tydligt framgår av verksamhetsberättelsen som finns återgiven här nedan. Bengt Strandqvist, klubbens ordförande, avslutade det snabbt avklarade årsmötet och lämnade ordet till Anders Widestrand som lovat att ta med de närvarande på en resa till Svalbard via bilder och berättelser.

Sekreteraren, Gun-Britt Engblom, läser upp verksamhetsberättelsen.

Verksamhetsberättelse för år 2012

Styrelse och funktionärer

Styrelsen har under året bestått av Bengt Strandqvist ordförande, Martin Bolms vice ordförande, Jonny Berggren kassör, Gun-Britt Engblom sekreterare. Övriga ledamöter; Per-Olof Strandroth, Per-Olof Johansson, Nils Karvik och Sven Olsson. Övriga funktionärer har varit; revisor Inger Olsson och Björn Ekblom samt revisorsuppleant Rolf Frimodig.

Valberedning; Alf Lindblad, sammankallande samt Håkan Pettersson.

Redaktion för "Uven"; Lennart Jonsson ansvarig utgivare, Per-Olof Strandroth och Gun-Britt Engblom.

Webbmaster; Eric Sandin.

Rapportmottagare; Hans Hägnander.

Under året har styrelsen varit sammankallad till tio möten där ett antal frågor har behandlats. Bland annat inkommande skrivelser, planering av klubbmöten, exkursioner och "Uven" samt de projekt som Fågelklubben medverkar i.

Projekt

Årets projekt har varit fiskgjuse-, tornfalk-, Biosfärsprojektet samt kungsfiskare. Ringmärkning av havsörn, fiskgjuse, berguv, gråhäger och skarv.

Vänerinventering

Inventering av kolonihäckande sjöfågel i Vänern ingår i ”Program för samordnad nationell miljöövervakning i Vänern” och är dessutom ett led i ”Natura 2000-övervakningen”. Inventering av fågelskår har utförts på uppdrag av Vänerens Vattenvårdsförbund, Länsstyrelsen i Västra Götalands län och Värmlands län. Samordnare har varit Thomas Landgren.

Klubbmöten

Vid årets första Klubbmöte gav Eric Sandin oss information om ”Svalan”.

I mars hölls Klubbens årsmöte. Vi gästades av Claes Astin som kåserade, visade bilder och berättade om människor han mött.

I april besöktes klubben av naturfotograf Kent-Åke Gustafsson från Bengtsfors.

Bland alla fina bilder som han visade fanns även en vitryggig hackspett.

Majmötet gick till Kinnekulle och Västerplana storäng. Många medlemmar kom till detta blåsiga och lite kylslagna möte som avslutades vid Hällekis säteris våtmark.

Som brukligt lyssnades det på nattsångare i juni och i augusti grillades det korv vid ”Kuren” i östra hamnen. Ett 20-tal medlemmar trotsade regnet för att träffas och skåda ut över Kinnevikens.

Vid septembermötet besökte vi Lindbergska provytan vid sjön Vristulven. Skogen är inte rörd sedan provytan bildades 1950 och de äldsta tallarna är 150-200 år gamla. En intressant plats som säkert bjuder på mycket fågelsång under våren, vilket inte hördes något av så här i början av hösten.

Oktobermötet blev en välbesökt filmkväll. Det var filmen ”En passion för rovfåglar”, om och med den finske forskaren, fotografen och fågelmålaren Dick Forsman, som visades. Han är en av Europas främsta rovfågelforskare.

Novembermötet blev en kväll då de olika projekten redovisades.

Vid decembermötet besöktes vi av naturfotograf Tommy Lundberg från Öxabäck.

Han kallade sitt bildspel ”Frusna ögonblick”, vilket vi, ett 30-tal medlemmar, fascinerades av. Han berättade med inlevelse om sina strapatser och om hur han hade gått till väga för att ta dessa fantastiska bilder.

Ett stort tack till alla som på olika sätt har delat med sig av sina upplevelser i naturen samt arbetat för att befrämja fågelfaunan.

Exkursioner

I januari var det dags för örnexkursion och i februari lyssnades det efter ugglor.

En april morgon var det orrspel vid Skövde skjutfält som lockade. Därefter blev det en tur till Pagoden vid Hornborgasjön.

I september företogs en exkursion till Tidans mader. Man fick se både grågås och sädgås, ljunpipare, brun- och blå kärrhök samt fjällvråk. Utflykten fortsatte till Biologiskt museum i Mariestad där den pensionerade biologiläraren Anders Edström berättade och visade runt.

Klubbens höstresa gick i år till Öland, med 10 deltagare, och den gav många fina upplevelser trots regn och blåst under en del av resan.

Studiecirklar

Under våren hade Per-Olof Strandroth tre olika studiecirklar i fågelkunskap med sammanlagt 45 deltagare.

Medlemskontakter

Lidköpings Fågelklubb har 221 medlemmar, inkl. familjemedlemmar.

Klubbens tidskrift "Uven" utkommer med två nummer per år. Den är en viktig del av klubbens ansikte utåt och är en trevlig läsning.

Vår hemsida, som har adress www.lidkopingsfagelklubb.se, är en viktig del i att informera våra medlemmar och resten av världen om vilka vi är och vad vi gör.

Nu finns Klubben även på Facebook under adress Lidköpings Fågelklubb Officiell.

För tredje året i rad gav Klubben ut en egen almanacka med fina bilder som tagits av klubbmedlemmar.

Samarbeten

Klubbens samarbete med Lidköpings Kommun, Länsstyrelsen i Västra Götaland, Friluftsförbundet, Svenska Naturskyddsföreningen, och Studieförbundet är en självklar och betydelsefull del i vårt föreningsarbete.

Lidköping den 20130229

Styrelsen för Lidköpings Fågelklubb

"Svalbard – granne med nordpolen".

Man skall inte gå över ån efter vatten säger ordspråket. Detta gäller även för Lidköpings fågelklubb. Varför skall man söka efter fotografer och föreläsare långväga ifrån då de går att finna dem på hemmaplan?

Anders Widestrand är en av dem i klubben som gjort flera intressanta resor och när han blev tillfrågad om han kunde tänka sig att berätta om resan han och hustrun Eva gjorde sommaren 2012 till Svalbard svarade han ja.

Anders tog mötesdeltagarna med på en fascinerande tur bland ett antal fåglar som olika alkor, labbar, måsar och trutar. Däggdjuren representerades av bl.a. svalbardren, knubbsäl, isbjörn och polarräv.

Flera vackra naturbilder visades från fjällsluttningar som var täckt av blommande purpurbräcka, belyst av den sol som skiner både natt och dag på dessa breddgrader samt fjordarna och packisen som till viss del ändrade deras resrutt. Anders visade även hur man byggde på pålar för att slippa problem med tinande permafrost under husen. Dessa pålar behövde inte gjutas fast i marken utan de frös fast vilket gav samma stabilitet. Det lilla postkontoret var också lite udda med sin typ av självbetjäning "Stämpla själv". Minst lika udda var den "vapenvägrande guiden" som bytt ut geväret mot ett kvastskäft. På Svalbard uppmanas man att inte gå ut utan att vara beväpnad p.g.a. risken med de ibland närgångna isbjörnarna.

En fantastisk resa i ord och bild signerad Anders Widestrand satte punkt på dagens årsmöte.

Per-Olof Strandroth foto.

Anders Widestrand berättar.

Årets fågel 2012

Vid årsmötet utsågs som vanligt "Årets fågel/fåglar".

Klubbens rapportansvarige, Hans Hägnander, utser årets observation med högsta status.

Hans val blev den sällsynta arten, **Rostand**, *Tadorna ferruginea*.

Den 30 augusti hade Hålltorpsdammarna besök av denna sällsynta and.

Per-Olof Strandroth foto.

Rostand,
Tadorna ferruginea.
Första kända besöket i
Lidköpings kommun.

Medlemmarnas val blev en kamp mellan två arter och rösträkning fick fälla avgörandet.

Den ena arten var: **Småfläckig sumphöna**, *Porzana porzana*. Den kunde höras intensivt spelande under kvällarna i månadsskiftet juli och augusti i en damm ovanför Martorp, Kinnekulle. Den andra arten var: **Fjällpipare**, *Charadrius morinellus*.

Den 13 maj sågs fyra stycken rasta på ett gärde i närheten av Nasenborg, Gösslunda.

Vid omröstningen föll valet på fjällpipare.

Per-Olof Strandroth foto.

Fjällpipare,
Charadrius morinellus.
En inte alltför vanlig
gäst i Lidköping.

Fågelrapport 2012

Från Lidköpings och Götene kommuner

Rapporten är sammanställd utav Hans Hägnander, rapportmottagare i Lidköpings fågelklubb. De som har sett något som de vill rapportera (vilket det är många som gjort) kan ringa hem till Hans, telefon **0511-577 42** eller skicka en rapport med posten.

Adress: **Hans Hägnander, Fallet 7112 Mariedal, 533 92 Lundsbrunn.**

Sångsvan, *Cygnus cygnus*.

Häckning: 1 par Ekedalen (L Jonsson, m.fl.).

Tundrasvan (Mindre sångsvan), *Cygnus columbianus*.

29 ad + 7 2K Svanvik 12.3 (H Hägnander, J Pettersson, m.fl.), 1 ex str Gösslunda 13.3 (L Holmén), 2 ad + 3 2K Svanvik 13.3 (H Hägnander), 2 ad + 2 2K Kilja by 22.3 (G Darefelt), 2 ad L Bjurum 6.11 (H Hägnander), 1 ex str Stenportsgatan 1.12 (E Sandin).

Flocken i Svanvik är den största som setts i Götene kommun.

Snögås, *Anser caerulescens*.

1 ad Mönstergården, Tun 2.9 (A Jihmanner).

Dvärgsnögås, *Anser rossii*.

1 ex Örslösa 7.8 (D Klasson).

Bläsgås, *Branta albifrons*.

19 ex Kilja by 22.3 (G Darefelt), 5 ex Hålltorpsdammen 23.3 (D Klasson), 2 ex Söne 2-5.4 (D Klasson, E Sandin), 6 ex Kilja pumphus 12.4 (K Kristenson, M Egerzon), 1 2K Söne mad 6.5 (D Klasson), 1 2K Söne mad 1-2.6 (K Svensson, P Grenabo), 2 ex Söne mad 20.9 (D Klasson), 12 ex str tornet Ö sannorna 27.9 (K Svensson), 1 ad Söne mad 3.10 (K Svensson), 2 ex Hälledal, Forshem 22.11 (C Ryman), 1 ex Sandbäcken 23.11 (D Klasson).

Tundrasädgås, *Anser fabalis rossicus*.

9 ex Söne mad 4.3 (H Alexandersson, D Klasson, E Sandin), 1 ex Marbogården 27.3 (P Grenabo), 6 ex Söne mad 27.3 (D Klasson), 2 ex Söne mad 6.4 (K Svensson), 2 ex Söne mad 26.10 (K Svensson), 18 ex Hälledal, Forshem 22.11 (C Ryman).

Första observationen i Götene kommun.

Spetsbergsgås, *Anser brachyrhynchus*.

Vinterfynd: 2 ex str mot SO Blombergs hamn 27.2 (H Hägnander). **Övriga fynd:** observationer i Söne mad 4.3-12.4 med som mest 12 ex den 28.3 (K Svensson, P Grenabo, D Klasson, m.fl.), 1 ex str Ledsjö 11.3 (H Hägnander), 4 ex Kilja by 22.3 (G Darefelt), 12 ex Kilja pumphus 12.4 (K Kristenson, M. Egerzon), 1 ex Söne mad 22.5 (P Grenabo), 1 ex Söne mad 1-12.6 (K Svensson, D Klasson, m.fl.), 1 ex Kilja pumphus 2.6 (P Nilsson, P Wohlin, S Carlström), 12 ex str V hamnen 25.9 (K Svensson), 5 ex str Råbäcks hamn 27.9 (H Hägnander), 4 ex Söne mad 28.9 (K Svensson, D Klasson), 1 ex Svanvik 5.10 (H Hägnander), 1 ex Söne mad 24.10 (E Sandin).

Grågås, *Anser anser*.

Stort antal: flockar på 1000-1700 ex Söne mad under hösten (D Klasson, K Svensson, m.fl.), flockar på 1100-2000 ex sågs runt Tun i skiftet augusti/september (A Jihmanner, B Kumlin).

Vitkindad gås, *Branta leucopsis*.

Dan Klasson foto.

Häckning: 5 kullar Rackeby skärgård (A Widestrand, J Lind). **Övriga fynd:** 1 ex Söne 14.3 (K Svensson), 1 ex Hålltorpsdammen 25.3-8.4 (P Grenabo, K Rydh, m.fl.), 6 ex Kilja pumphus 12.4 (K Kristenson, m.fl.), 3 ex Naven 28.4 (K Svensson, L Holmén), 10 ex str Naven 3.5 (K Svensson), 1 ex Källby båthamn 21.5 (H Hägnander), 5 ex str V hamnen 9.8

(K Svensson), 1 ex Svanvik 26.8 (H Hägnander), 1 ex Hålltorpsdammen 31.8 (B Strandqvist), 1 ex Lovene-bron 5.9 (B-G Johansson), 17 ex str V hamnen 25.9 (K Svensson), 9 ex Läckö 28.9 (K Svensson), 21 ex str Råbäcks hamn 6.10 (H Hägnander) och samma ex sågs sedan insträckande vid Ö hamnen (K Svensson), 44 ex str V hamnen 7.10 (K Svensson), 23 ex Framnäs 21.10 (K Svensson), 14 ex str Ö hamnen 22.10 (K Svensson), ca 40 ex str Stenportsgatan 24.10 (E Sandin), 22 ex Söne mad 24.10 (E Sandin), 3 ex str tornet Ö sannorna 28.10 (K Svensson).

I Söne sågs det vitkindade mellan den 29.4-27.8 med som mest 9 ex samtidigt (D Klasson, E Sandin, P Grenabo, m.fl.).

Prutgås, *Branta bernicla*.

Vårfynd: 42 ex str Ö hamnen 29.5 (K Svensson), 4 ex str Svanvik 31.5 (D Klasson).

Höstfynd: 44 ex str tornet Ö sannorna 26.9 (K Svensson), 36 ex V hamnen 26.9 (D Klasson), 12 ex tornet Ö sannorna 27.9 (K Svensson), 108 ex str Naven 28.9 (K Svensson), 194 ex str Svanvik 28.9 (H Hägnander), 2 ex tornet Ö sannorna 28.9 (K Svensson), 1 ex Ö hamnen 6.10 (K Svensson).

Strippgås, *Anser indicus*.

2 ex Söne 12.6 (E Sandin, D Klasson), 1 ex Söne 13.6 (P Grenabo), 1 ex V och Ö hamnen 4-21.7 (H Hägnander, T Holsendahl, m.fl.), 1 ex mellan Söne och Örslösa 29.7 (D Klasson, B-G Johansson), 1 ex Ö hamnen 1.8-23.10 (D Klasson, C Ryman, m.fl.).

Gravand, *Tadorna tadorna*.

Vårfynd: 3 ex Svanvik 24.3 (D Klasson, K Svensson), 1 ad Svanvik 27.3 (H Hägnander), 1 ex Naven 1.4 (L Holmén), 1 ex Framnäs 10.4 (K Svensson), 1 ad Svanvik 10.4 (H Hägnander), 1 ad Framnäs 11.4 (K Svensson, D Klasson), 1 ad Svanvik 12.4 (H Hägnander, J Pettersson), 1 ex Svanvik 17.4 (D Klasson), 3 + 2 Svanvik 24.4 (J Pettersson), 1 ex Svanvik 25.4 (H Hägnander), 1 par Framnäs 28.4 (K Svensson), 4 ad str Björkullasand 1.5 (H Hägnander, J Pettersson), 1 ex Naven 5.5 (D Klasson, E Sandin), 1 Framnäs 11-12.5 (K Svensson, D Klasson, E Sandin).

Många fynd i april berör säkert samma fågel som har rört sig mellan Framnäs och Svanvik.

Rostand, *Tadorna ferruginea*.

1 ex Hålltorpsdammen 30.8 (*K Svensson, D Klasson, L Holmén).

Första fyndet i Lidköpings kommun.

Mandarinand, *Aix galericulata*

1 ex Råmmån, Källby 20.5 (C Ohlson, m.fl. gm P Åström).

Snatterand, *Anas strepera*.

Per-Olof Strandroth foto.

Vinterfynd: 4 Marbogården 6.1 (D Klasson).

Vårfynd: 5 par Ekedalen 24-29.3 (E Sandin,

D Klasson), 2 + 1 Marbogården 27.3

(E Sandin), 2 + 1 Svanvik 12.4

(H Hägnander), 2 Sjøråsviken 13.4

(H Hägnander), 1 par Svanvik 16.4 (H Hägnander,

J Pettersson), 1 par Ö hamnen 17.4 (K Rydh), 1 par

Lindholmen 18.4 (P Grenabo), 4 ex Hålltorps-

dammen 21.4 (K Rydh), 1 par Hålltorpsdammen

23.4 (E Sandin), 2 ex Svanvik 24.4 (H Hägnander,

J Pettersson), 1 Hålltorpsdammen 1.5 (D Klasson), 1 Framnäs 9.5 (K Svensson), 1 par

Svanvik 12.5 (D Klasson), 1 Källby båthamn 19.5 (H Hägnander). **Sommarfynd:** 1 Söne

mad 1-7.6 (K Svensson, D Klasson, P Grenabo), 5 ex Svanvik 24.6 (H Hägnander), 1 Söne

mad 18.7 (D Klasson), 1 ex Svanvik 25.7 (H Hägnander), 5 ex Svanvik 28.7 (H Hägnander).

Höstfynd: noterad i Söne 17.8-24.10 (K Svensson, D Klasson, E Sandin) med som mest 18 ex

24.9 (K Svensson), 6 ex Hålltorpsdammen 30.8 (D Klasson, K Svensson), 1 ex Ekedalen 7.9

(E Sandin), 2 Svanvik 24.9 (H Hägnander), 4 ex tornet Ö sannorna 23.10 (K Svensson).

Stjärtand, *Anas acuta*.

Vinterfynd: 1 -tecknad Ö hamnen 10.1 (H Hägnander). **Udda datum:** 1 Fågelöarna 19.5

(H Hägnander).

Skedand, *Anas clypeata*.

Vinterfynd: 1 -tecknad Ö hamnen 6-23.1 (D Klasson, H Hägnander, E Sandin).

Stort antal: minst 68 ex Söne mad 17.9 (K Svensson, m.fl.).

Tungt vinterfynd och ett imponerande antal rastande i Söne!!!

Bläsand, *Anas penelope*.

I slutet av september och början av oktober sågs det stora antal i Kinnevik. Både sträckande och rastande flockar. Som mest noterades ca 1200 ex vid tornet Ö sannorna 26.9 (K Svensson).

Stora antal är även noterade i Söne. Där räknades det in imponerande 900 ex den 3.10

(K Svensson).

Kricka, *Anas crecca*.

Höstfynd, högt antal: minst 650 ex V hamnen 20.8 (K Svensson), ca 900 ex Söne 17.9

(K Svensson).

I Söne fanns det mycket krickor från slutet av augusti till slutet av oktober. De högsta antalen låg på ca 800-900 ex och sågs i slutet av september.

Årta, *Anas querquedula*.

1 hane Svanvik 9.5 (H Hägnander, J Pettersson), 1 par Svanvik 10-11.5 (H Hägnander,

G Johansson), 1 Källby båthamn 21.5 (H Hägnander), 1 Hålltorpsdammen 31.5

(K Svensson).

Brunand, *Aythya ferina*.

Vinterfynd: 1 par Blombergs hamn 5.1 (D Klasson).

Bergand, *Aythya marila*.

Vinterfynd: 1 -teknad Svanvik 7.1 (K Svensson, H Hägnander). **Vårfynd:** 2 + 1 str Björkullasand 1.5 (H Hägnander, J Pettersson). **Höstfynd:** 1 -teknad Svanvik 21.8 (K Svensson), 1 par tornet Ö sannorna 21.9 (K Svensson), 4 -teknade str V hamnen 22.9 (K Svensson), 1 1K Truve 25.10 (D Klasson), 2 -teknade Svanvik 6.11 (D Klasson).

Vigg, *Aythya fuligula*.

Vinterfynd: 1 Marbogården 4.1 (P Grenabo), 1 Ö hamnen 13.1 (D Klasson), 1 Råbäcks hamn 21.1 (H Hägnander, J Pettersson), 1 par Ö hamnen 28.2 (D Klasson).

Ejder, *Somateria mollissima*.

Vårfynd: 1 Ö hamnen 15.4 (K Svensson), 1 str Björkullasand 21.4 (H Hägnander), 20 + 3 str Naven 28.4 (K Svensson, L Holmén), 8 + 2 str Björkullasand 29.4 (H Hägnander), 1 str Naven 3.5 (K Svensson), 12 ex str Naven 4.5 (L Holmén), 1 Svanvik 9.5 (H Hägnander, J Pettersson), 1 Varväslekroken 17.5 (H Hägnander). **Höstfynd:** 5 ex str Råbäcks hamn 22.10 (M Jonsson, A Sandling).

Sjöorre, *Melanitta nigra*.

Vårfynd: 1 par Hasslösadammarna 3.4 (E Sandin), 2 ex Hindens rev 6.4 (D Klasson), 2 + 1 Svanvik 11.4 (D Klasson), 5 ex Ö hamnen 15.4 (K Svensson), 1 par Svanvik 16-26.4 (D Klasson, J Pettersson, m.fl.), 6 ex Ö hamnen 17.4 (D Klasson), 5 ex str Naven 28.4 (K Svensson, L Holmén), 11 ex str Björkullasand 29.4 (H Hägnander), 3 ex str Naven 29.4 (L Holmén), 1 str Björkullasand 1.5 (H Hägnander, J Pettersson), 11 ex str Naven 3.5 (K Svensson), 1 ex str Naven 4.5 (L Holmén), 6 ex str Björkullasand 5.5 (H Hägnander), 1 ex str Naven 5.5 (D Klasson, E Sandin), 6 + 4 Ö hamnen 8.5 (D Klasson), 5 + 7 Framnäs 9.5 (K Svensson), 1 par Svanvik 9.5 (G Johansson), 11-13 ex Framnäs 11-19.5 (K Svensson, D Klasson), 2 par Svanvik 16-21.5 (H Hägnander, D Klasson), 7 ex Framnäs 21.5 (K Svensson, D Klasson), 2 ex str Råbäcks hamn 21.5 (H Hägnander), 3 ex Källby båthamn 26.6 (H Hägnander). **Höstfynd:** observerad i Kinnevikens sydvästra hörn 5.7-28.10 (K Svensson, D Klasson, m.fl.) med de högsta antalen: 135 ex 31.8 (K Svensson), 186 ex 27.9 (K Svensson) och 400 ex str Ö hamnen 23.10 (K Svensson). **Övriga höstfynd:** 1 ex Hindens rev 20.9 (K Svensson), 293 ex str Råbäcks hamn 22.9-24.11 (H Hägnander, J Pettersson, m.fl.) högsta antal 183 ex str 27.9 (H Hägnander), 1 ex str Naven 28.9 (K Svensson), 6 ex Svanvik 28.9 (H Hägnander), 10 ex str Söcke, Hälleki 24.10 (H Walker), 1 -teknad Marbogården 28.10 (P Grenabo).

Svärta, *Melanitta fusca*.

Vårfynd: 4 ex str Naven 28.4 (K Svensson, L Holmén), 3 ex str Naven 29.4 (L Holmén), 1 ex Svanvik 29.4 (D Klasson), 2 ex str Naven 3.5 (K Svensson), 2 ex str Naven 4.5 (L Holmén), 1 str Råbäcks hamn 23.5 (H Hägnander). **Höstfynd:** 8 ex Ö hamnen 5.7 (D Klasson), 1 ex V hamnen 16.7 (D Klasson, E Sandin), 7 ex str Ö hamnen 19.7 (K Svensson), 46 ex str Ö hamnen 27.7 (K Svensson), 2 ex str V hamnen 9.8 (D Klasson), 34 ex str tornet Ö sannorna 16.8 (K Svensson), 6 ex str Råbäcks hamn 17.8 (H Hägnander), 6 ex str tornet Ö sannorna 17.8 (K Svensson), 2 ex str tornet Ö sannorna 19.8 (K Svensson), 1 ex Ö hamnen 31.8 (D Klasson), 2 ex Ö hamnen 8.9 (D Klasson), 5 ex str Hindens rev 20.9 (K Svensson), 16 ex tornet Ö sannorna 21.9 (K Svensson), 75 ex str V hamnen 22.9 (K Svensson), 10 ex str Ö hamnen 23.10 (K Svensson), 21 ex str V hamnen 25.9 (K Svensson), 4 str Råbäcks hamn 26.9 (H Hägnander), 5 ex tornet Ö sannorna 26.9 (K Svensson), 162 ex str Råbäcks hamn 27.9 (H Hägnander), 615 ex str V hamnen 27.9 (K Svensson), 2 ex str Naven 28.9 (K Svensson), 12 ex Svanvik 28.9 (H Hägnander), 5 ex str

Råbäcks hamn 7.10 (H Hägnander, J Pettersson), 6 ex tornet Ö sannorna 7.10 (K Svensson), 2 ex str Råbäcks hamn 11.10 (H Hägnander, J Pettersson), 12 ex Ö hamnen 11.10 (K Svensson), 19 ex Ö hamnen 13.10 (K Svensson), 5 ex Sandbäcken 15.10 (K Svensson), 9 ex Ö hamnen 21.10 (K Svensson), 5 ex str Råbäcks hamn 22.10 (M Jonsson, A Sandling), 3 ex Ö hamnen 23.10 (K Svensson), 1 ex Ö hamnen 25.10 (K Svensson), 1 ex Ö hamnen 26.10 (D Klasson).

Ett svårslaget rekord sattes den 27 september då Kjell hade helt osannolika 615 ex!!! De kom sträckande i hyfsat stora flockar under morgonen. Det förra rekordet var från 30.9 2006 då hela 385 ex sträckte förbi.

Alfågel, *Clangula hyemalis*.

Höstfynd: 5 + 2 Naven 28.9 (K Svensson), 1 Svanvik 28.9 (H Hägnander), 1 -tecknad tornet Ö sannorna 28.9 (K Svensson), 2 + 1 -tecknad Ö hamnen 13.10 (K Svensson), 1 -tecknad Söne mad 22.10 (K Svensson), 1 -tecknad Ö hamnen 22.10 (K Svensson), 3 -tecknade Råbäcks hamn 23.10 (D Klasson), 1 -tecknad Ö hamnen 23.10 (K Svensson), 1 -tecknad str Råbäcks hamn 10.11 (H Hägnander, J Pettersson).

Salskrake, *Mergellus albellus*.

Vinterfynd: 1 -tecknad Blombergs hamn 16.1 (H Walker). **Vårfynd:** 2-5 ex Marbogården 1-27.3 (D Klasson, P Grenabo, m.fl.), 1 Blombergs hamn 2.3, 2 10.3 och 1 + 2 12.3 (H Hägnander), 2 + 1 Svanvik 20.3 (D Klasson), 1 + 2 Fröfjorden 24.3 (K Svensson, L Holmén), 1 Blombergs hamn 27.3 (H Hägnander), 1 str Björkullasand 21.4 (H Hägnander). **Höstfynd:** 1 -tecknad Svanvik 18.10 och 23.10 (K Svensson, H Hägnander), 1 -tecknad str Råbäcks hamn 22.10 (A Sandling, M Jonsson, H Hägnander), 1 -tecknad Sandbäcken 9.11 (D Klasson), 1 ex Lockörns båthamn 12.11 (E Sandin).

Småskrake, *Mergus serrator*.

Vinterfynd: 4 + 1 Hindens rev 15.1 och 1 16.1 (D Klasson), 1 Ö hamnen 23.1 (E Sandin).

Orre, *Lyrurus tetrrix*.

1 Värماغården, Fullösa 10.3 (A Sandling).

Rapphöna, *Perdix perdix*.

Per-Olof Strandroth foto.

Vinterfynd: 6-7 ex Nils-Bengtsgården, Husaby 21-25.12 (H Walker). **Övriga:** 2 ex Kollängen 3.3 (R Karlsson), 1-2 ex Nils-Bengtsgården, Husaby 18-21.3 (H Walker), 3 ex 400 m S Ullersund 28.4 (K Svensson, L Holmén), 3 ex Gösslunda 4.5 (L Holmén), 2 ex Lilla Gategården, Husaby 8.5 (I Tuvehagen), 2 ex Ova tegelbruk 14.5 (H Hägnander), 1-2 ex Skofteby 22.5 (E Sandin), 2 ex Nils-Bengtsgården, Husaby 20.6 (H Walker), 1 ex Kollängen 7.7 (H Hägnander), 4 ex Hörviken 17.11 (L Jonsson).

Vaktel, *Coturnix coturnix*.

Spelande fåglar: 1 ex Rackeby 19.5 (E Sandin), 1 ex Söne mad 19.5 (E Sandin), 1-2 ex Ova tegelbruk 22.5-23.6 (H Hägnander), 1 ex Sävere 22.5 (E Sandin), 1 ex Hangelösa 23.5 (H Hägnander), 1 ex Skeby 23-28.5 (H Hägnander, m.fl.), 1 ex Fullösa 24.5 (H Hägnander), 1 ex Lerslyckorna, Kinne-Vedum 24.5 (H Hägnander), 1 ex Lövåsa 24.5 (H Hägnander), 1-5 ex Karstorp, Broby 25.5-7.8 (H Hägnander), 1-2 ex Ledsgården, Gössslunda 27.5-15.8 (L Holmén, D Klasson, K Rydh, m.fl.), 1 ex Kilja by 30.5 (G Darefelt), 2 ex Brattefors 30.5 (L Persson), 1 ex Forshem 4.6 (D Klasson), 1-2 ex Broby struts 7.6-7.8 (H Hägnander), 1 ex Fridhem, Trässberg 7.6 och 26.7 (B-G Johansson), 1-3 ex Rasegården, Broby 7.6-4.7 (H Hägnander), 1 ex Trässberg 7.6 (E Sandin), 1 ex Hangelösa 23.6 (H Hägnander), 3 ex N Gössslunda k:a 30.6 (A Widestrand), 1 ex Ågården, Silån 18.7 (J Pettersson, H Hägnander).

Kornknarr, *Crex crex*.

Spelande fåglar: 1-2 ex Skofteby 22-23.5 (E Sandin, D Klasson), 1 ex Sävere 22.5 (E Sandin), 1 ex Gössslunda 27.5 (L Holmén), 1 ex Forshem 3-21.6 (J Pettersson, Hägnander, m.fl.), 2 ex Lovene 12.6 (J Pohjola), 1 ex Knorren, Hangelösa 18.6 (A Karlsson), 1 ex Kroken, Jungån 22-23.6 (E Sandin, K Rydh), 1 ex Odensvik 22-30.6 (J Lind, J Lundkvist), 1 ex Kestad 5.7 (J Pettersson).

Smålom, *Gavia stellata*.

Vårfynd: 1 ad Källby båthamn 19.5 (H Hägnander), 1 ad Råbäcks hamn 28.5 (H Hägnander).

Sommarfynd: 1 ad Källby båthamn 13.7 (H Hägnander), 1 ad str Råbäcks hamn 17.7 (J Pettersson, H Hägnander), 2 ad V hamnen 17.7 (D Klasson), 1 ex str Fågelöarna 19.7 (D Klasson). **Höstfynd:** 73 ex Råbäcks hamn 5.8-25.11 (H Hägnander, J Pettersson, m.fl.), 1 ex str V hamnen 8.8 (K Svensson), 1 ex Ö hamnen 19.8 (D Klasson), 1 ex V hamnen 26.8 (K Svensson), 1 ad Källby båthamn 29.8 (H Hägnander), 1 ex str Naven 1.9 (K Svensson), 1 ex str Ekens skärgård 3.9 (E Sandin), 1 ex rast Villabadet 4-5.9 (K Rydh), 1 ex Ekens skärgård 7.9 (D Klasson), 1 ex Ö hamnen 8.9 (D Klasson), 1 ex rast Villabadet 9-14.9 (K Rydh), 2 ex Hindens rev 16.9 (D Klasson), 1 1K Ö hamnen 18.9 (D Klasson), 19 ex Hindens rev 20.9 (K Svensson), 7 ex str Lockörns båthamn 21.9 (K Svensson), 19 ex str V hamnen 22.9 (K Svensson), 8 ex str V hamnen 24.9 (K Svensson), 2 ex str V hamnen 25.9 (K Svensson), 1 ex tornet Ö sannorna 26.9 (K Svensson), 1 ex V hamnen 27.9 (K Svensson), 1 ex str Naven 28.9 (K Svensson), 1 ex V hamnen 28.9 (D Klasson), 2 ex Hindens rev 4.10 (K Svensson), 4 ex str Lockörns båthamn 5.10 (K Svensson), 3 ex Ö hamnen 8.10 (K Svensson), 2 ex Ö hamnen 11.10 (K Svensson), 2 ex Ö hamnen 21.10 (K Svensson), 2 ex str tornet Ö sannorna 28.10 (K Svensson), 1-2 ex Hindens rev 31.10 (E Sandin, m.fl.).

Obestämd islom

1 ex str mot NO Råbäcks hamn 28.5 (H Hägnander).

Svarthakedopping, *Podiceps auritus*.

Vinterfynd: 1 ex Råbäcks hamn 1.1 (H Hägnander), 3 ex Råbäcks hamn 21.1 (H Hägnander, J Pettersson), 2 ex Råbäcks hamn 28.1 (J Pettersson, D Klasson). **Vårfynd:** 1 ad Svanvik 23.4 (H Hägnander). **Höstfynd:** 1-3 ex tornet Ö sannorna 11.8-18.9 (K Svensson), 2-3 ex Svanvik 24-28.9 (H Hägnander), noterades i Råbäcks hamn 30.9-25.11 med som mest 9 ex den 4.11 (H Hägnander, J Pettersson, m.fl.), 3 ex Söcke, Hällekis 24.10 (H Walker), 1 ex Sandbäcken 9.11 (D Klasson), 1 ex Hindens rev 11.11 (D Klasson).

Mycket svårt att avgöra hur många individer det rör sig om i Råbäck.

Det både rastar och sträcker förbi svarthake. Minimiantalet är 9 ex eftersom de sågs samtidigt, 8 ex rastade + 1 ex som sträckte förbi.

Smådopping, *Tachybaptus ruficollis*.

Häckning: 1 par Björnegårdsdammen (P Grenabo, D Klasson, m.fl.), 1 par Hålltorpsdammen (K Svensson, H Hägnander, m.fl.). **Vinterfynd:** 1 ex Svanvik 16-18.1 (H Walker, H Hägnander). **Övrigt:** upp till 4 ex viltvattnet vid Hällekis säteri 8.5-4.7 (B Strandqvist, J Pettersson, m.fl.), 1 ex tornet Ö sannorna 11.8 (K Svensson).

Ingen häckning konstaterad vid Hällekis säteri men sannolikheten är ganska stor. Vinterfynd är mycket ovanligt hos oss.

Skäggdopping, *Podiceps cristatus*.

Vinterfynd: många observationer under januari och februari. Som mest sågs det 111 ex Hindens rev 16.1 (D Klasson), 32 ex Kinnevik (inom Lidköpings kommun) 7.1 (K Svensson) och 26 ex Blombergs hamn 7.1 (H Hägnander). I december sågs det 2 ex Ö hamnen 4.12 (D Klasson), och 6 ex Råbäcks hamn 9.12 (J Pettersson).

Gråhakedopping, *Podiceps grisegena*.

2 ex Hålltorpsdammen 23.3 (D Klasson), 1 ex Hålltorpsdammen 24.3 (K Rydh), 1 ad Svanvik 16.4 (H Hägnander, J Pettersson), 1 ex Hålltorpsdammen 21.4 (K Rydh), 1 ad Blombergs hamn och Svanvik 22.4 (H Hägnander), 1 ex Hålltorpsdammen 1.5 (D Klasson, E Sandin), 1 ad Axiöbro, Rackeby 4.5 (A Widstrand), 1 ad Truve 9.5 (K Svensson), 1 ad Hindens rev 20.9 (K Svensson), 1 ex str Råbäcks hamn 30.9 (H Hägnander), 1 ex Hindens rev 31.10 (E Sandin, B Strandqvist).

Storskarv, *Phalacrocorax carbo*.

Vinterfynd: 1 ex Marbogården 6.1 (D Klasson), 1 ex Ö hamnen 15.1 (J Pettersson), 1 ex Björkullasand 28.1 (H Hägnander).

Rördrom, *Botaurus stellaris*.

Tutande fåglar hördes på följande platser: Naven, Ekedalen, Svanvik, Lindholmen, Tådene, Läckö, Årnäs, Björkullasand, Fröfjorden, Söne mad, Odensvik, Årnäs, Parkudden, Spiken, Rackeby skärgård och N Kedum. Som mest hördes 2 ex samtidigt vid Fröfjorden, övriga lokaler hade endast 1 tutande.

Gråhäger, *Ardea cinerea*.

Vinterfynd: 1 ex Hindens rev 15.1 (D Klasson).

Havsörn, *Haliaeetus albicilla*.

Jonny Berggren foto.

Häckning: 2 par skred till häckning, vilket resulterade i 3 ungar (J Berggren m.fl.).

Övriga fynd: nästan 170 observationer är gjorda. Rapporterad alla årets månader. Som mest sågs 4 ex samtidigt. Flest observationer har gjorts i området runt Söne och på Kållandsö.

Som jämförelse så kan vi nämna att havsörnen blev årlig i kommunen först 1990.

För 20 år sedan var det 4 observationer..... Det har hänt en del sedan dess.

Kungsörn, *Aquila chrysaetos*.

1 2K Gamlegården, Österäng 2.1 (H Hägnander), 1 2K+ Tun 14-15.1 (P Grahn), 1 ex Järpås 26.1 (T Norman), 1 ad Tolsjö 2.2 (H Hellemar), 1 4K+ Arladammarna 11.2 (J Pettersson), 1 2K Söne mad 25.2 (A Widestrand), 1 2K Källstorp 26.2 (K Svensson, L Holmén), 1 2K Rackeby 1.4 (J Lind), 1 ex Hålltorpsdammen och Saleby 13.12 (D Klasson), 1 1K mellan Hällekis och Forshem 15-16.12 (J Hjalmarsson).

Rödglada, *Milvus milvus*.

1 ex utmed E20, Götene 2.4 (L Andersson), 1 ex Järpås 21.7 (B Strandqvist), 1 ex Mönstergården, Tun 2.9 (A Jihmanner), 1 ex Härjevad 13.9 (L Sundh), 1 ex Kollängen 13.9 (G Johansson), 1 1K Ova tegelbruk 13.9 (H Hägnander).

Brunglada, *Milvus migrans*.

1 ex Tänger, Kållandsö 11.6 (A Widestrand, P-O Strandroth).

Mycket ovanlig gäst hos oss. Sedd endast mellan 6-8 ggr.

Blå kärrhök, *Circus cyaneus*.

Vinterfynd: 1 Kilja by 1.1 (B-Å Svensson), 1 ad Lerslyckorna, Kinne-Vedum 5.1 (H Hägnander), 1 ad Söne 6.1 (D Klasson), 1 2K Karaby 8.1 (M Egerzon), 1 -tecknad Kilja by 26.2 (D Klasson), 1 ad Kilja by 27.2 (B Broström), 1 ad Dinners, Götene 30.12 (H Hägnander).

Ängshök, *Circus pygargus*.

1 Kilja pumphus 29.5-6.6 (M Lundström, U Lindell, m.fl.).

Tornfalk, *Falco tinnunculus*.

Häckningar: totalt 41 par gick till häckning och 84 ungar blev ringmärkta (A Lindblad).

Pilgrimsfalk, *Falco peregrinus*.

Vinterfynd: 1 ex Hasslösadammarna 20.1 (E Sandin), 1 ex Ö hamnen 27.1 (D Klasson), 1 ad Skeby 31.1 (H Hägnander), 1 ad Söne mad 25.2 (A Widestrand), 1 ex Röset, Götene 1.12 (J Pettersson), 1 Ö hamnen 16.12 (R Karlsson), 1 ex Skälrum 25.12 (J Pettersson), 1 ex Ö hamnen 27.12 (J Lind). **Övriga:** 1 2K Söne mad 13.3 (D Klasson), 1 2K Söne mad 5.4 (E Sandin), 1 2K Broby 7.4 (H Hägnander), 1 ad Arladammarna 23.4 (J Pettersson), 1 2K Sil 10.5 (H Hägnander), 1 ex Sjövik 27.5 (K Svensson), 1 ex Skeby 28.5 (H Hägnander, J Pettersson), 1 ex Kyrkogården, Götene 12.7 (J Pettersson), 1 ex Stenportsgatan 4.8 (E Sandin), 1 ad Kestad 19.8 (A Sandling), 1 1K Söne mad 26.8 (A Widestrand), 1 1K Söne mad 28.8 (K Svensson), 1 1K Hålltorpsdammen 30.8 (K Svensson), 1 ex Naven 1.9 (K Svensson), 1 ex Ö hamnen 2.9 (L Holmén), 1 ex V hamnen 6.9 (K Svensson), 1 ex Forshem 8.9 (B Johansson, J Pettersson, m.fl.), 2 ex Söne mad 10.9 (K Svensson), 1 1K Svanvik 12.9 (H Hägnander), 1 ex Axiöbro, Rackeby 16.9 (A Widestrand), 1 ex Mönstergården, Tun 17.9 (A Jihmanner), 1 1K Mariedal 21.9 (H Hägnander), 1 ex str Ö hamnen 22.9 (D Klasson), 1 ex Skeby 28.9 (H Hägnander), 1 1K Tun 11.10 (P Grenabo), 1 ex Götene 13.10 (L Kempe), 1 ex Nils-Bengtsgården, Husaby 2.11 och 18.11 (H Walker).

Stenfalk, *Falco columbarius*.

Vårfynd: 1 -tecknad Hindens rev 13.3 (D Klasson), 3 ex str Naven 28.4 (K Svensson, L Holmén), 1 Kinne-Vedum 29.4 (H Hägnander), 1 ex str Björkullasand 1.5 (H Hägnander, J Pettersson), 1 ex Parkudden 1.5 (E Sandin), 1 ex Götene 18.5 (G Lignell), 1 ex str Svanvik 19.5 (H Hägnander). **Höstfynd:** 1 ex Söne mad 28.8 (K Svensson), 1 ex str Blombergs hamn

31.8 (H Hägnander), 1 -tecknad str Ekens skärgård 3.9 (E Sandin), 1 ex Spiken 7.9 (D Klasson), 1 ex Kilja by 17.9 (A Jihmanner), 1 -tecknad Söne mad 20.9 (D Klasson), 1 ex str Lockörns båthamn 21.9 (K Svensson), 1 ad Kestad 23.9 (J Pettersson), 1 -tecknad Skälvum 27.9 (H Walker), 1 ex str V hamnen 27.9 (K Svensson), 1 -tecknad Söne 28.9 (D Klasson, E Sandin), 1 -tecknad Naven 30.9 (D Klasson, B Strandqvist), 1 ex str Råbäcks hamn 30.9 (H Hägnander), 2 ex str Råbäcks hamn 6.10 (H Hägnander), 1 ex Örslösa 6.10 (P Grenabo).

Vattenrall, *Rallus aquaticus*.

Häckning: noterad med upp till 3 ex vid Varväslekroken mellan 29.3-10.9 (K Svensson, A Sandling, J Pettersson, m.fl.), 2 ungfåglar sågs under sensommaren (H Hägnander).

Övrigt: 1 ex spelande Hålltorpsdammen 3.4 (D Klasson), 1 ex spelande Truve 22.4 (K Rydh), 1 ex Marbogården 4.6 (D Klasson), 1 ex spelande N Härene, satt i dike! 22.6 (E Sandin), 1 ex Villabadet (i vass vid träbron) 29.8 (K Rydh), 1 ex Fröfjorden 15.9 (K Svensson, L Holmén).

Småfläckig sumphöna, *Porzana porzana*.

1 ex spelande vid Loftarebacken, Husaby vid P-platsen till Martorpsfallet 17.7-2.8 (M Bolms, m.fl.), 1 ex uppstött Truve 25.7 (K Svensson).

Första fyndet i Götene kommun. Dessutom på en lite udda lokal.....

Även Kjell hade en fantastisk obs då han stötte en i vasskanten vid Truve.

Rörhöna, *Gallinula chloropus*.

Häckning: 6 häckningar rapporterade, dessutom sedd på fler potentiella häckplatser.

Sothöna, *Fulica atra*.

Vinterfynd: 8 ex Svanvik 21.1 (J Pettersson), 7 ex Spiken 27.1 (B Spetz).

Kustpipare, *Pluvialis squatarola*.

Höstfynd: 1 ad str V hamnen 16.7 (D Klasson), 12 ex str Ö hamnen 19.7 (K Svensson), 13 ex str Svanvik 25.7 (H Hägnander), 2 ex str Truve 25.7 (K Svensson), 2 ex str Ö hamnen 27.7 (K Svensson), 4 ex rast Fridhem, Trässberg 29.7 (B-G Johansson), 31 ex str V hamnen 29.7 (K Svensson), 1 ad rast 2 km SV Lundsbrunn 1.8 (H Hägnander), 12 ex str V hamnen 2.8 (E Sandin, D Klasson), 8 ex str Ö hamnen 3.8 (K Svensson), 15 ad str Råbäcks hamn 5.8 (H Hägnander), 2 ex str V hamnen 5.8 (K Svensson, D Klasson), 1 ex str Söne mad 7.8 (K Svensson), 16 ex str Ö hamnen 7.8 (K Svensson), 4 ex str V hamnen 8.8 (K Svensson), 6 ad str Ö hamnen 8.8 (D Klasson), 5 ad str Råbäcks hamn 17.8 (H Hägnander), 2 ex str Hindens rev 21.8 (K Svensson), 1 ad + 1 1K str Råbäcks hamn 7.9 (H Hägnander), 1 1K rast Stockebäck, Lundsbrunn 14.9 (H Hägnander), 3 ex str Framnäs 21.9 (D Klasson), 2 ex rast Gösslunda 28.9 (K Svensson).

Fjällpipare, *Charadrius morinellus*.

4 ex Gösslunda 13.5 (K Svensson, L Holmén, m.fl.).

Ljungpipare, *Pluvialis apricaria*.

Större antal: 400 ex str Ö hamnen 3.8 (K Svensson), 300 ex rast Forshem 24.10 (H Walker).

Kustsnäppa, *Calidris canutus*.

Höstfynd: 2 ex Ö hamnen 16.7 (K Svensson), 3 ad str V hamnen 17.7 (D Klasson), 40 ex str Ö hamnen 19.7 (K Svensson), ca 60 ex str Råbäcks hamn 21.7 (H Hägnander), 13 ex str Truve 25.7 (K Svensson), 63 ex str V hamnen 29.7 (K Svensson), 1 ex str V hamnen 2.8 (E Sandin,

D Klasson), 10 ex str Ö hamnen 3.8 (K Svensson), 27 ex str V hamnen 5.8 (K Svensson), 43 ex str V hamnen 8.8 (K Svensson), 1 ad rast Ö hamnen 8.8 (D Klasson), 3 ex rast V hamnen 9.8 (H Hellemar, D Klasson), 1 ad str Råbäcks hamn 17.8 (H Hägnander), 12 ex str Hindens rev 21.8 (K Svensson), 2 ex rast Ö hamnen 21.8 (K Svensson), 4 ex str V hamnen 8.9 (B Strandqvist), 11 ex str Framnäs 21.9 (D Klasson).

Sandlöpare, *Calidris alba*.

Per-Olof Strandroth foto.

8 ex str Ö hamnen 16.8 (K Svensson), 1 ad + 4 1K str Råbäcks hamn 17.8 (H Hägnander) och 45 min senare passerade de tornet Ö sannorna (K Svensson), 3 1K str Ekens skärgård 3.9 (E Sandin).

Skärnäppa, *Calidris maritima*.

1 1K rast Råbäcks hamn 21.10 (H Hägnander, J Pettersson, m.fl.).

Första fyndet i Götene kommun.

Roskarl, *Arenaria interpres*.

Vårfynd: 1 ad Söne båthamn 29.5 (K Svensson). **Höstfynd:** 3 ex str V hamnen 29.7 (K Svensson), 2 ad str Råbäcks hamn 5.8 (H Hägnander), 2 ex str V hamnen 8.8 (K Svensson), 9 ex str (en flock) tornet Ö sannorna 16.8 (K Svensson), 5 ex str Råbäcks hamn 17.8 (H Hägnander), 1 ad + 1 1K str Ö hamnen 22.8 (D Klasson).

Kärnäppa, *Calidris alpina*.

Vårfynd: 1 ad rast Svanvik 18.5 (H Hägnander).

Spovsnäppa, *Calidris ferruginea*.

2 ad str Källby båthamn 12.7 (H Hägnander), 2 ex str Ö hamnen 16.7 (K Svensson), 1 ex str Ö hamnen 19.7 (K Svensson), 1 ex str Ö hamnen 27.7 (K Svensson), 1 ex rast Fridhem, Trässberg 29.7 (B-G Johansson), 2 ex str V hamnen 29.7 (K Svensson), 1 1K rast Ö hamnen 9.9 (D Klasson).

Myrsnäppa, *Limicola falcinellus*.

1 ex rast en kort stund Svanvik 22.7 (D Klasson).

Första fyndet i Götene kommun.

Mosnäppa, *Calidris temminckii*.

Vårfynd: 2 ex rast Framnäs 9.5 (K Svensson), 2 ex rast Storeberg 9.5 (D Klasson), 1 ad Svanvik 11.5 (G Johansson), 1 ex rast Svanvik 14.5 (K Svensson), 3 ad rast Svanvik 19.5 (H Hägnander). **Höstfynd:** 1 ex str Mariedal 3.8 (H Hägnander), 1 ex rast Ö hamnen 3.8 (K Svensson).

Småsnäppa, *Calidris minuta*.

9 ex str + 1 1K rast Ö hamnen 13.9 (D Klasson), 1 1K rast Ö hamnen 15.9 (K Svensson), 1 ex rast Ö hamnen 23.9 (K Svensson).

Myrspov, *Limosa lapponica*.

Vårfynd: 1 ex Framnäs 27.4 (K Svensson), 1 Framnäs 11.5 (K Svensson, D Klasson, E Sandin). **Höstfynd:** 22 ex str Svanvik 24.6 (H Hägnander), 77 ex str Ö hamnen 1.7 (K Svensson), 12 ex str Ljunghed 11.7 (D Klasson), 3 ex str Råbäcks hamn 17.7 (H Hägnander, J Pettersson), ca 30 ex str Blombergs hamn 19.7 (H Hägnander), 1 ad rast Fågelöarna 19.7 (D Klasson), 218 ex str Ö hamnen 19.7 (K Svensson), 2 ex str Storeberg 25.7 (E Sandin), 12 ex str Svanvik 25.7 (H Hägnander), 3 ex str Stenportsgatan 27.7 (E Sandin), 52 ex str Ö hamnen 27.7 (K Svensson), 65 ex str V hamnen 29.7 (K Svensson), 4 ex str Ö hamnen 3.8 (K Svensson), 18 ex str Råbäcks hamn 5.8 (H Hägnander), 55 ex str V hamnen 5.8 (K Svensson), 4 ex str Ö hamnen 5.8 (D Klasson), 22 ex str Söne mad 7.8 (K Svensson), 3 ex str Ö hamnen 7.8 (H Hägnander, m.fl.), 15 ex str V hamnen 8.8 (K Svensson), 3 ex str Ö hamnen 8.8 (D Klasson), 27 ex str Hindens rev 21.8 (K Svensson), 1 ad rast Söne mad 27.8 (D Klasson), 1 1K rast Söne mad 9.9 (D Klasson), 1 1K str Nils-Bengtsgården, Husaby 15.9 (H Walker).

Småspov, *Numenius phaeopus*.

Dan Klasson foto.

Vårfynd: 1 ex str Österäng 4.5 (U Wiktander), 2 ex str Söne mad 6.5 (D Klasson), 1 ex rast Strö 14.5 (D Klasson), 2 ex rast Söne mad 14.5 (K Svensson). **Höstfynd:** 1 ex str Källby båthamn 12.7 (H Hägnander), 4 ex str V hamnen 16.7 (D Klasson, E Sandin), 3 ex Rackeby skärgård 17.7 (J Lind), 1 ex str Råbäcks hamn 18.7 (H Hägnander, J Pettersson), 3 ex str V hamnen 29.7 (K Svensson), 1 ex str V hamnen 2.8 (E Sandin, D Klasson), 3 ex str Ö hamnen 3.8 (K Svensson), 1 ex str Svanvik 4.8 (H Hägnander),

19 ex str (en flock) Råbäcks hamn 5.8 (H Hägnander), 1 ex str V hamnen 5.8 (K Svensson), 6 ex str Ö hamnen 7.8 (H Hägnander, m.fl.), 1 ex str Kinnevik 17.8 (K Svensson), 1 ex str tornet Ö sannorna 19.8 (K Svensson), 3 ex str Hindens rev 21.8 (K Svensson), 2 ex str Ö hamnen 21.8 (D Klasson, m.fl.), 2 ex rast Ö hamnen 24.8 (D Klasson, B Strandqvist), 1 ex str Ö hamnen 31.8 (D Klasson), 1 ex rast Ö hamnen 3.9 (B Strandqvist), 1 ex str Ö hamnen 19.9 (K Svensson).

Dubbelbeckasin, *Gallinago media*.

1 ex Arladammarna 7.9 (Janne Pettersson), 1 ex Ö hamnen 21.9 (Kjell Svensson).

Dvärgbeckasin, *Lymnocyptes minimus*.

1 ex Stenbrottet, Västerplana 29.9 (D Klasson), 1 ex Svanvik 5.10 (K Svensson, H Hägnander), 2 ex Svanvik 18.10 (G Johansson), 1 ex Ö hamnen 18.10 (D Klasson), 4 ex Svanvik 28.10 (B Sonelius).

Fågelrapport 2012, forts. sid. 23.

PROGRAM

Augusti 2013 – Januari 2014

Augusti – Klubbmöte i Östra hamnen.

Tisdagen den 6, klockan 18.00.

Samling vid "Nya kuren", Östra hamnen.

Kontaktman: Hans Hägnander, telefon 0511-577 42.

Per-Olof Strandroth foto.

Dags för en omstart !

Nya kuren är på plats och flera av våra bevingade gäster börjar tänka på en tur till varmare breddgrader. Detta får ju klådan i "skådarnerven" att bli mer påtaglig. Som bot mot detta börjar vi enligt traditionen med ett klubbmöte ute. Platsen blir vid "Nya kuren" i Östra hamnen.

Klubben bjuder på grillad korv med tillbehör samt dricka. Vi skådar, "tjötar" och mår "gött".

September – Klubbmöte ute.

Tisdagen den 3, klockan 18.00

Samling på parkeringen vid Studiefrämjandet.

Kontaktman: Bengt Strandqvist, telefon 0510-174 72.

Per-Olof Strandroth foto.

Källstorp eller någon för dagen het lokal.

Nu har flera arter börjat samlas inför höstens flytt mot sydliga nejder. Källstorp brukar vara en pålitlig lokal för dessa flockar men av erfarenhet vet vi också att de till synes utan anledning föredrar en annan lokal i området. Därför hålls platsen öppen för ev. ändring.

September – Exkursion Falsterbo.

Fredag – Söndag, 20 – 22

Anmälan till: Gun-Britt Engblom, **senast den 30 juni**, telefon 0510-263 36.

Per-Olof Strandroth foto.

Årets höstresa går till Falsterbo.

Vi besöker här de kända fågellokalerna ”Ljungen”, ”Kolabacken” och ”Nabben”.

Vi kommer att få se sträckande vråkar, glador, vadare, finkar etc. etc.

På färden ner till Falsterbo och även hem brukar det passa med ett besök vid Getterön.

Detta är en av årets absoluta höjdpunkter.

Antalet platser är begränsat så det är först till kvarn som gäller.

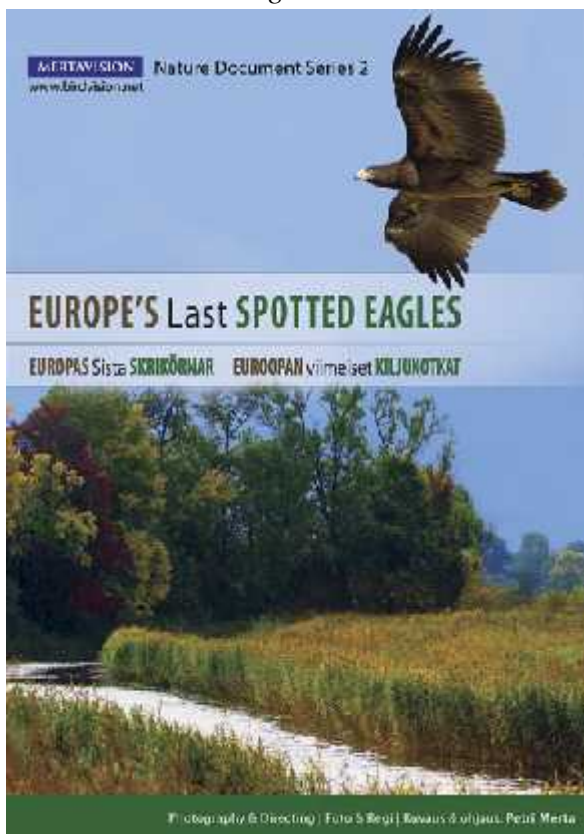
Oktober – Klubbmöte/Filmkväll i lokalen.

Tisdagen den 1, klockan 19.00.

Studiefremjandet, Källandsgatan 20.

Kontaktman: Sven Olsson, telefon 0510-214 10.

Mertavision's omslagsbild.

Det är alltid skönt att kunna komma bort från vardagen en stund när hösten börjar göra sig påmind. Denna kväll får vi chansen att följa med ”EUROPAS Sista SKRIKÖRNAR” på deras svindlande färder.

Vi får lära känna den större skrikörnens liv och status i Europa.

Filmmakarna utlovar många fina och unika filmsekvenser på dessa örnar. De utlovar även fina filmsekvenser på mindre skrikörn, stäppörn, kejsarörn m.fl.

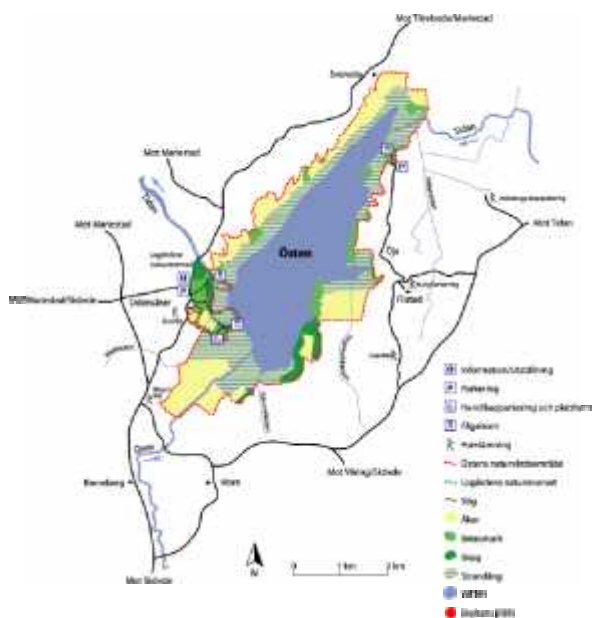
Oktober – Exkursion till Östen med omnejd.

Söndagen den 20, klockan 08.00.

Samling på parkeringen vid Studieförbundet.

Kontaktman: Martin Bolms, telefon 0511-582 66.

Bild ur informationsblad.

Sjön Östen, berömd för sina rastande sångsvanar. Vilket är ett minne från fornstora dagar. Idag nyttjar bara några hundra svanar sjön som rastlokal under våren.

Istället är det gäss, främst sädgäss, som dominerar bilden. Under vår och höst rastar drygt 10 000 sädgäss i området. Det är faktiskt en ganska stor del av världspopulationen. Att se och höra, sädgässen lyfta i gryningen är en fantastisk upplevelse.

En höstdag vid Östen brukar även bjuda på en hel del rovfågel som blå kärrhök, vråkar m.fl.

November – Klubbmöte, projektredovisning.

Tisdagen den 5, klockan 19.00.

Studieförbundet, Kållandsgatan 20.

Kontaktman: Jonny Berggren, telefon 0510-239 79.

Per-Olof Strandroth foto.

Tornfalken (bilden) är en av de arter som omfattas av våra projekt.

Ett år har gått och det är åter dags för redovisning av våra projekt nu när all data är insamlad och sammanställd.

Bilder från projekten kommer att visas.

December – Klubbmöte i lokalen.

Tisdagen den 3, klockan 19.00.

Studiefrämjandet, Kållandsgatan 20.

Obs! Obligatorisk anmälan till:

Gun-Britt Engblom, senast den **2013-12-01**, telefon 0510-263 36.

L-G Johansson foto, Hallands Nyheter.

En kväll med Jan (Janne) Stenberg från Bua. Känd fågelräddare samt expertkommentator om fåglar i Hallands Radio och Göteborgs Radio. Många har även sett honom i TV-rutan. Jan har i många år hjälpt till med att rehabilitera trafikskadade fåglar. Han har under de senaste tjugo åren mycket aktivt deltagit i arbetet med att rädda pilgrimsfalken. Den var på väg att försvinna helt från landet till följd av allt skörare äggskal

på grund av DDT, PCB. Även kvicksilver i naturen hade påverkan på populationen. Jan är känd för att hålla mycket underhållande föreläsningar.

Januari 2014 – Exkursion till ”het” lokal med vinterfåglar.

Söndagen den 2014-01-19, klockan 09.00.

Samling på parkeringen vid Studiefrämjandet.

Kontaktman: Per-Olof Strandroth, telefon 0510-202 53.

Jonny Berggren foto.

Dags för årets första exkursion.

Med ”het” lokal menar vi inte stugvärmen utan vi skall ut i naturen.

Fågelskådning på vintern är alltid lite chansartad. Väder, vind och temperatur är ju avgörande för vilka arter som är aktuella. Det gäller att följa rapporterna på Svalan för att finna bästa plats i närområdet.

Bredstjärtad labb, *Stercorarius pomarinus*.

1 ad ljus fas Råbäcks hamn 21.10 (H Hägnander), 1 1K str Sandbäcken 21.10 (K Svensson).

Kustlabb, *Stercorarius parasiticus*.

Per-Olof Strandroth foto.

Höstfynd: 2 ex mörk fas str Råbäcks hamn 30.7 (J Pettersson), 1 ex rast Råbäcks hamn 12.8 (H Hägnander), 1 ad str tornet Ö sannorna 17.8 (K Svensson), 1 2K+ str tornet Ö sannorna 18.8 (K Svensson), 5 ex Hällekis 26-27.8 (G Jakobsson), 3 ex str Råbäcks hamn 26.8 (J Pettersson, H Hägnander), 1 ex Råbäcks hamn 27.8 (J Pettersson), 1 1K str tornet Ö sannorna 27.8 (K Svensson), 1 ex Råbäcks hamn 28.8 (D Klasson), 1 1K str Blombergs hamn 31.8 (H Hägnander), 1 1K str Naven 1.9 (K Svensson), 1 ex str Axiöbro, Rackeby 3.9 (A Widestrand), 1 ad ljus fas str Råbäcks hamn 7.9 (H Hägnander), 1 ex str tornet Ö sannorna 9.9 (B Strandqvist), 1 ad

str V hamnen 25.9 (K Svensson), 1 ad ljus fas str Råbäcks hamn 30.9 (H Hägnander), 1 ad ljus fas + 1 ex str V hamnen 30.9 (K Svensson, L Holmén).

Obestämd "Kustlabb/Fjälllabb"

2 ex str Naven 1.9 (K Svensson).

Fjälllabb, *Stercorarius longicaudus*.

1 1K V hamnen 31.8 (K Svensson), 1 1K str Råbäcks hamn 5.9 (J Pettersson), 1 1K str tornet Ö sannorna 15.9 (K Svensson).

Obestämd labb.

1 ex rast Råbäcks hamn 26.8 (J Pettersson, H Hägnander), 1 ex Råbäcks hamn 28.8 (H Hägnander).

Dvärgmå, *Hydrocoloeus minutus*.

Vinterfynd: 1 ad Blombergs hamn 5.1 (H Hägnander). **Vårfynd:** 1 ad Ö hamnen 29.4 (K Svensson), 2 2K rast Framnäs 21.5 (K Svensson), 16 2K Söne mad 1.6 (K Svensson).

Höstfynd: i Kinnevikens sågs de regelbundet från början av juli fram till slutet av oktober, som mest ca 400 ex 8.10 (K Svensson), vid Råbäcks hamn sågs de från 20.7-25.11 med de största mängderna i skiftet sept./okt. som mest drygt 550 ex 6.10 (H Hägnander). **Övriga fynd:** 1 2K Söne mad 26.6 (D Klasson), 50 ad + 2 2K Hindens rev 28.6 (K-O Hvass), 6 ad Hindens rev 30.6 (B Svensson), 20 ad Hindens rev 7.7 (D Klasson), 5 ad Söne mad 9.7 (D Klasson), 9 ex Hindens rev 11.7 (M Börjesson, A Börjesson), ca 200 ex Knipen, Parkudden 11.7 (A Widestrand), ca 60 ex Söne mad 13.7 (D Klasson), 6 ex Söne mad 15.7 (P Grenabo), 8 ex Hindens rev 17.7 (B Wennberg), 31 ex Söne mad 19.7 (D Klasson), 10 ex Söne mad 7.8 (K Svensson).

Fisk/Silvertärna (*obestämd/blandad flock*)

Högt antal: 525 ex str + ca 600 ex rast Ö hamnen 7.8 (K Svensson), 1700 ex str + minst 500 ex rast V hamnen 8.8 (K Svensson).

Skräntärna, *Hydroprogne caspia*.

1 ex Söne mad 13.7 (D Klasson), 1 ad rast Fågelöarna 19-20.7 (D Klasson, C Ryman), 1 ad Svanvik 19.7 (H Hägnander), 1 ex V hamnen 20.8 (K Svensson), 1 ex Främmestadsfjorden 21.8 (P Grenabo).

Svarttärna, *Chlidonias niger*.

1 1K rast V hamnen 26.8 (K Svensson).

Sillgrissla, *Uria aalge*.

1 ex hittad död Lidan 13.10 (T Gustafson).

Skogsduva, *Columba oenas*.

Vinterfynd: 1 ex Ulriksdal 15.1 (B Strandqvist), 1 ex Råda 25.2 (D Klasson), 1 ex Röset, Götene 25.2 (J Pettersson, D Klasson, E Sandin), 2 ex Sjövik 26.2 (K Svensson, L Holmén).

Pärluggla, *Aegolius funereus*.

1 ex Vinninga 22.5 (H Hellemar), 1 ex Rackeby skärgård 17.7 (J Lind).

Sparvuggla, *Glaucidium passerinum*.

Eric Sandin foto.

1 ex Båtgården 29-31.1 (E Sandin, D Klasson, m.fl.), 1 ex spelande Lustigs, Klyftamon 26.2-11.3 (H Hägnander, J Pettersson), 1 ex spelande Österäng 28.2 (U Wiktander), 1 ex spelande Bodängen, Österäng 13.3 (U Wiktander), 1 ex spelande Lillesjö, Kållandsö 24.3 (K Svensson, L Holmén), 1 ex Ö sannorna 25.3 (D Klasson), 1 ex spelande Valkesberg, Rackeby i mars (M Svantesson), 1 ex spelande ca 800 m SSO Navensberg 14.4 (L Holmén, K Svensson), 1 ex spelande Odensvik 21.7 (R Henriksson, Y Nilsson), 1 ex Österäng 27.12 (U Wiktander).

Lappuggla, *Strix nebulosa*.

1 ex Ledsjömo, Götene 12.6 (M Ekström, S Ekström).

Första fyndet i Götene kommun. Fyndet var ganska väntat (!?!). Detta på grund av alla de observationer som gjorts lite varstans i Skaraborg på senare år.

Hornuggla, *Asio otus*.

Vinterfynd: 1 ex Karstorp, Broby 25.12 (H Hägnander, m.fl.). **Häckning:** 1 par Rackeby (D Klasson), 1 par Årnäs (J Pettersson, H Hägnander), 1 par Lilla Bjurum, Götene (H Hägnander), 1 par Ledsgården, Götene (J Pettersson), 1 par Skalunda (B Svensson), 1 par Frälsegården, Söne (M Svantesson). **Övriga fynd:** 1 ex Söne 17-19.6 (P Grenabo, K Rydh, m.fl.), 1 ex Ängavägen, Kinne-Vedum 20.6 (J Pettersson), 1 ex Gösslunda 30.6 (A Widestrand), 1 ex Mönstergården, Tun 27.8-1.9 (A Jihmanner), 1 ex Hovby flygplats 15.9 (D Klasson).

Jorduggla, *Asio flammeus*.

Per-Olof Strandroth foto.

1 ex Forshem 20.4 (C Ekberg), 1 ex Kvänumsbäcken 7.5 (L Holmén), 1 ex Söne mad 15.5 (D Klasson), 1 ex Forshem 17.5 (gm B Johansson), 1 ex Kilja pumphus 21.5 (G Darefelt), 1 ex Kållands-Åsaka 22-23.5 (J Glänman), 1 ex Storegården, Skeby 28.5 (H Hägnander, J Pettersson, m.fl.), 1 ex Fullösa 5.6 (H Hägnander, m.fl.), 1 ex Fågelöarna 9.6 (J Lind), 1 ex Sil 9.6 (D Johansson), 1 ex Per-Olofsgården, Götene 13.6 (J Pettersson), 1 ex Gösslunda 26.6 (K Rydh), 1 ex Svanvik 27.6 (D Klasson, J Pettersson), 1 ex Söne

mad 5.7 (D Klasson), 1 ex Kilja pumphus 12.7 (G Darefelt), 1 ex Gösslunda 14-17.7 (K Rydh), 1 ex Ängavägen, Kinne-Vedum 20.7 (H Hägnander, J Pettersson), 1 ex Broby struts 30.8 (H Hägnander), 1 ex Mönstergården, Tun 1.10 (A Jihmanner), 1 ex Ö hamnen 4.10 (L Jonsson), 1 ex Kållands-Åsaka 27.10 (D Klasson).

Invasion är bara förnamnet! Aldrig någonsin har det varit så här många obsar av jordugglor. Många är det som har fått stifta bekantskap med denna karismatiska uggle. Som mest har det noterats 4 observationer under ett år och det var 2006. Den är inte ens årlig...

Nattskärre, *Caprimulgus europaeus*.

1 ex Almeryd, Rackeby 15.5 (J Lind), 1 ex spelande Kvarnsjön, Klyftamon 26.5 (D Klasson, E Sandin), 1 ex spelande Sjövik 26.5 (K Svensson), 1 uppstött Söne mad 13.6 (P Grenabo), 2 ex spelande Kvarnsjön, Klyftamon 20.6 (J Pettersson, H Hägnander), 1 ex spelande Traneberg 23.6 (G Paulsson), 1 ex Martorpsskogen 24.7 (L Jonsson).

Kungsfiskare, *Alcedo atthis*.

1 ex Källby 20.5 (C Ohlsson gm P Åström), 1 ex Nästakvarn, Källby 11.6 (H Hägnander), 1 ex Kinne-Vedum 28.6 (J Pettersson), 1 ex Råbäcks hamn 20.7 (J Pettersson, H Hägnander), 1 ex Svanvik 4.8 (H Hägnander), 1 ex Mariedal 31.8 och 23.9 (H Hägnander), 1 ex Svanvik 29.9 (D Klasson), 1 ex Varvässlekroken 1-11.10 (K Svensson, m.fl.), 1 ex Mariedal 5.10 (H Hägnander), 3 ex Svanvik 18.10 (K Svensson), 1 ex Ö hamnen 20.10 (A Sandling, M Jonsson), 1 ex Svanvik 21-22.10 (G Johansson, m.fl.), 1 ex Lockörns båthamn 27.10 (K Rydh), 1 ex Varvässlekroken 31.10 (A Sandling), 1 ex Råbäcks hamn 3.11 och 9.11 (J Pettersson, H Hägnander), 1 ex Svanvik 6.10 (D Klasson).

Mindre hackspett, *Dendrocopos minor*.

1 ex Martorpsskogen 1-28.1 (H Walker, m.fl.), 1 Blombergs hamn 5.3 (J Pettersson), 1 ex Lundsbrunns golfbana 18.3 (H Walker), 1 Västra sannerna 18.3 (B Sonelius), 1 ex Gössäter 19.3 (E Linnarsson), 1 ex Fröfjorden 24.3 (K Svensson, L Holmén), 1 ex Naven 24.3 (K Svensson, L Holmén), 1 ex Svanvik 24.3-1.4 (K Svensson, J Pettersson), 1 ex Lillesjö, Kållandsö 24.3 (K Svensson, L Holmén), 1 ex Östra sannerna 25.3 (D Klasson), 1 ex Axiöbro, Rackeby 30.3 (L Jonsson), 1 ex Truve 30.3 (B Strandqvist), 1 ex Varvässlekroken 1.4 (D Klasson), 1 ex Båtgården 4.4 (K Rydh), 1 par Sandbäcken 4.4 (D Klasson), 1 ex Truve 4.4 (E Sandin), 1 Axiöbro, Rackeby 5.4 (L Jonsson), 1 ex Råda 7.4 (D Klasson), 1 par Varvässlekroken 8.4 (H Hägnander), 1 ex Sjøråsviken 10-13.4 (H Hägnander), 1 ex Rackeby skärgård 14.4 (J Lind), 1 ex Västerplana 14.4 (B Karlsson), 1 ex Ulriksdal 15.4 (B Strandqvist), 1 Sjøråsviken 6.5 (J Pettersson), 1 ex Ö sannorna 12.5 (D Klasson), 1 Rackeby skärgård 19.5 (J Lind), 1 ex Ö sannorna 29.5 (D Klasson), 1 Axiöbro, Rackeby

30.5 (L Jonsson), 1 ex Österplana hed 8.6 (H Hägnander), 1 ex Stenbrottet, Västerplana 22.6 (D Klasson), 1 ex Hindens rev 7.7 (D Klasson), 1 ex Stola 18.7 (G Rosqvist), 1 ex Västerplana 19.7 (D Klasson), 1 Axiöbro, Rackeby 23.7 (L Jonsson), 1 ex Hindens rev 25.7 (D Dickson), 1 ex Ulriksdal 30.7 (B Strandqvist), 1 ex Västerplana 12.8 (D Klasson), 1 Ekedalen 21.8 (L Jonsson), 1 ex Ö sannorna 21.8 (D Klasson), 1 ex Hindens rev 29.8 (L Arvidsson), 1 ex Söne båthamn 11.9 (D Klasson), 1 ex Varväslekroken 12.9 (H Hägnander), 1 par tornet Ö sannorna 13.9 (K Svensson), 1 ex Lundsbrunns golfbana 15.9 (H Walker), 1 ex Hindens rev 16.9 (D Klasson), 1 ex Ulriksdal 24.9 (B Strandqvist), 1 ex Råbäcks hamn 11.10 (H Hägnander, J Pettersson), 1 ex Söne mad 21.10 (D Klasson), 1 ex Truve 25.10 (D Klasson), 1 Klippan, Västerplana 28.10 (D Klasson), 1 Hindens rev 31.10 (E Sandin, B Strandqvist), 1 Hindens rev 20.11 (D Klasson).

Göktyta, *Jynx torquilla*.

Häckning: 1 par Österäng (U Wiktander), 1 par Rackeby skärgård (J Lind), 1 par S kyrkogården (K Svensson), 1 revir Rackeby (A Widestrand). **Spelande fåglar:** 1 ex Söne mad 29.4 och 6.5 (D Klasson), 1 ex Västerplana 30.4 (D Klasson), 1 ex Parkudden 1.5 (K Rydh), 1 ex Sjøråsviken 1.5 (J Pettersson, H Hägnander), 1 ex Österplana 5.5-8.6 (P Bergman, P Grenabo, m.fl.), 1 ex Stenhammar 7.5 (K Rydh), 1 ex Naven 13.5 (K Svensson, L Holmén), 1 ex Truve golfbana 15.5 (B Ekblom), 1 ex Vänerblick 16.5 (O Sjöäng), 2 ex Gössäter 18.5 (A Sandling), 1 ex Västerplana 18.5 (G Lignell), 1 ex Källby båthamn 19.5 (H Hägnander), 1 ex Kinne-Vedum 21.5 och 6.6 (J Englund), 1 ex Främmestadsfjorden 22.5 och 5.6 (P Grenabo), 1 ex Lundsbrunns golfbana 25.5 (H Walker), 1 ex Hällekis säteri 27.5 (O Bondesson), 1 ex Ekedalen 30.5 (L Jonsson), 1 ex Blåsippebacken, Råda 1.6 och 6.6 (L Jonsson), 1 ex Varväslekroken 5.6 (K Rydh), 1 ex Hjalmsäter 9.6 (D Klasson), 1 ex Ullersund 11.7 (B Strandqvist).

Sånglärka, *Alauda arvensis*.

Vinterfynd: Ett massivt inflöde skedde sista dagarna i februari. Massor av observationer gjordes.

Trädlärka, *Lullula arborea*.

1-3 ex Motorps grustag, Holmestad 10-22.3 (J Pettersson, J Englund, m.fl.), 1 ex Stengårds-slätten 11.3 (H Hägnander), 1 ex Österäng 13.3 (U Wiktander), 2 ex Spiken 17.3 (D Klasson, E Sandin), 1 ex N Traneberg 17.3 (D Klasson, E Sandin), 7 ex Lillesjö, Kållandsö 24.3 (K Svensson, L Holmén), 1 ex 300 m N Almeryd, Rackeby under våren (A Widestrand), 2 ex Lillesjö, Kållandsö 14.4 (L Holmén, K Svensson), 1 ex Söne mad 30.4 (E Sandin), 1 ex Råda sand 2.5 (K Rydh), 1 ex Värماغården, Fullösa 17.5-19.8 (A Sandling), 1 ex Hörviken 1.6 (L Jonsson), 2 ex Lerslyckorna, Kinne-Vedum 29.8 (H Hägnander).

Berglärka, *Eremophila alpestris*.

Per-Olof Strandroth foto.

1 ex Ö hamnen 3.11 (K Svensson).

Backsvala, *Riparia riparia*.

Häckningar: 357 bohål i Lidköpings kommun fördelat på 2 st kolonier (H Hägnander, m.fl.).

Skärpiplärka, *Anthus petrosus*.

Höstfynd: 1 ex Svanvik 24.9 (H Hägnander), 1 ex Råbäcks hamn 26.9 (H Hägnander), 3 ex str V hamnen 27.9 (K Svensson), 1 ex rast Ö hamnen 28.9 (K Svensson), 1 ex rast V hamnen 29.9 (K Svensson), 1 ex rast Hindens rev 4.10 (K Svensson), 3 ex rast V hamnen 4.10 (K Svensson), 1 ex str Ö hamnen 4.10 (K Svensson), 3 ex (ev. samma som igår) V hamnen 5.10 (K Svensson), 1 ex Ö hamnen 6.10 (K Svensson), 1 ex str Råbäcks hamn 21.10 (H Hägnander), 1 ex Råbäcks hamn 4.11 (A Sandling).

Ängsplärka, *Anthus pratensis*.

Vinterfynd: 1 ex Ö hamnen 21.1 (A Karlsson).

Rödstrupig piplärka, *Anthus cervinus*.

1 ex str Ö hamnen 11.9 (D Klasson).

Sädesärta, *Motacilla alba*.

Vinterfynd: 1 ex Stenportsgatan 5-10.12 (B Ekblom, P Grenabo, m.fl.).

”Engelsk sädesärta”, *Motacilla a. yarrellii*.

1 Källby båthamn 1.6 (H Hägnander).

Forsärta, *Motacilla cinerea*.

Häckningar: 4 säkra häckningar är rapporterade. **Övrigt:** sågs på flera lämpliga häckplatser under vår/sommar.

Dessutom många höstfynd runt Kinnevik.

Järnsparv, *Prunella modularis*.

Vinterfynd: 1 ex S kyrkogården 26.1 (K Svensson).

Rödhake, *Erithacus rubecula*.

Dan Klasson foto.

Vinterfynd: 1 ex Gillstad januari-februari (gm S Hjalmarsson), 1 ex Källby båthamn 5.1 (H Hägnander), 1 ex Filsbäck 6.1 (E Sandin), 1 ex Kyrkogatan, Götene 8.1 (J Englund), 1 ex Kyrkogården, Götene 9.1-2.2 (J Pettersson, J Englund), 1 ex Råda 10-15.1 (D Klasson, E Sandin), 1 ex V hamnen 16.1 (B Svensson), 1 ex Brattelund, Österäng 21.1 (P Åström), 1 ex Ö hamnen 23.1-5.2 (E Sandin, m.fl.), 1 ex Stenhammar 29.1 (K Rydh), 1 ex Broholmskolan 30.1 (D Klasson, m.fl.), 1 ex Stenportsgatan 30.1 (E Sandin), 1 ex Ö sannorna 30.1 (D Klasson), 1 ex Dala kvarn 3.2 (H Hägnander), 1 ex Kvarngatan, Lidköping 7.2 (E Sandin), 1 ex Lundsbrunn 10.2 (G Johansson), 1 ex Kulgatan, Götene 16-20.2 (J Karlsson), 1 ex Råbäck 18-19.2 (A Jihmanner), 3 ex Lockörn 26.2 (E Sandin), 1 ex Kulgatan, Götene 1.12 (J Karlsson), 1 ex Ulriksdal 2-28.12 (B Strandqvist), 1 ex Kyrkogården, Götene 3-21.12

(J Pettersson), 1 ex Lundsbrunn 4.12 (G Johansson), 1 ex Råda 4-24.12 (D Klasson), 1 ex Vänerblick 4-10.12 (K Nordin), 1 ex Stenportsgatan 7-16.12 (E Sandin), 1 ex Magdalenagatan 15.12 (J-Å Rosen), 1 ex Månesköldsgatan 26.12 (J Lind).

Näktergal, *Luscinia luscinia*.

Sjungande fåglar: 3-4 ex Filsbäck maj-juni (K Svensson), 1 ex Svanvik 11.5-1.6 (D Klasson, m.fl.), 1 ex Kilja pumphus 12.5-12.6 (G Darefelt, m.fl.), 1-3 ex Truve 15-26.5 (K Rydh, m.fl.), 2-3 ex Blombergs hamn 17.5-12.6 (H Hägnander, m.fl.), 1 ex Svanviks våtmark 17-22.5 (H Hägnander, m.fl.), 2 ex Varväslekroken 17.5-6.6 (H Hägnander, m.fl.), 1 ex Källby båthamn 19.5-29.6 (H Hägnander), 1 ex Hälleki 21.5 (G Johansson), 1 ex V hamnen 21-26.5 (K Rydh, m.fl.), 1 ex Ö sannorna 21.5-5.6 (K Rydh, m.fl.), 1 ex Filsbäcksbadet 22.5 (E Sandin), 1-2 ex Österplana 23.5-12.6 (J Pettersson, m.fl.), 1 ex 1 km S Sandtorp 7.6 (H Hägnander), 1 ex Lindholmen 11.6 (P Grenabo), 1 ex Husaby 18.6 (J Mogol).

Blåhake, *Luscinia svecica*.

1 sjungande Martorpsfallet 1.5 (L Holmén), 1 Kilja pumphus 12-13.5 (G Darefelt, D Klasson), 1 -teknad Kilja pumphus 26.5 (U Lindell).

Svart rödstjärt, *Phoenicurus ochruros*.

Vinterfynd: 1 Värmeverket, Götene 11-13.2 (J Pettersson, J Kruse, D Klasson).

Permanent revir: 1 par Paroc, Hälleki (C Ekberg), 1 par häckade Vestas gjuteri, Lidköping (K Svensson, D Klasson, m.fl.). **Övriga fynd:** 2 2K Ö hamnen 29.4 (K Svensson), 1 ex Österäng 30.4 (U Wiktander), 1 ad Ö hamnen 5.5 (K Svensson), 1 sjungande Läckö slott 16.6 (D Klasson), 1 Nils-Bengtsgården, Husaby 16.8 (H Walker), 1 ex Ö hamnen 21.9 (K Svensson).

Ringtrast, *Turdus torquatus*.

Vårfynd: 1 Högkullen 12.4 (H Hägnander, m.fl.), 3 ex Lillesjö, Kållandsö 14.4 (K Svensson, L Holmén), 1 ex Lillesjö, Kållandsö 15.4 (D Klasson), 1 ex Ågården, 3 km S Holmestad 16.4 (gm U Grenmyr), 1 Arladammarna 21.4 (J Pettersson), 1 -teknad Högkullen 21.4 (D Klasson, B Strandqvist), 1 Sönevallen 29.4 (D Klasson), 1 sjungande Sönevallen 9.6 (P Grenabo).

Ett riktigt sent fynd av en sjungande hane i Söne i början av juni.

Gräshoppsångare, *Locustella naevia*.

Sjungande fåglar: 1 ex Varväslekroken 17.5 (H Hägnander), 1 ex Svartån, Fullösa 21.5-8.7 (J Pettersson, m.fl.), 1 ex Hålltorpsdammen 22-23.5 (E Sandin, D Klasson), 1 ex Tveta 23.5-15.6 (D Klasson, P Grenabo), 1 ex Ågården, Silån 28.5-18.7 (H Hägnander, J Pettersson), 1 ex Kämpegårdsån 30.5 (G Darefelt), 1 ex 500 m SV Medelplana 7.6 (H Hägnander), 1 ex Kilja pumphus 12.6 (G Darefelt), 1 ex Kållands-Åsaka 18.6 (E Sandin), 1 ex Fullösa bygdegård 21.6 (H Hägnander), 1 ex Kroken, Jungån, Härjevad 21.6 (E Sandin), 1 ex Tjustorp, Jungån, Härjevad 21-23.6 (E Sandin, K Rydh), 1 ex Rycka, Lannaån, Trässberg 22-23.6 (E Sandin, K Rydh), 1 ex Västshed, Trässberg 22.6 (E Sandin), 1 ex Torpabäcken, N Resville 24.6 (K Rydh).

Flodsångare, *Locustella fluviatilis*.

1 sjungande Lindholmen 27.5 (D Klasson*, m.fl.), 1 sjungande Kinne-Vedum kyrka (J Englund*, J Pettersson, m.fl.), 1 sjungande Råda 15-24.6 (D Klasson*, m.fl.).

Ett riktigt bra år! Hela tre sjungande individer.

Kärrsångare, *Acrocephalus palustris*.

Sjungande fåglar (2 ex eller fler): 2 ex Gössäter 18.5 (A Sandling), 2-3 ex Silån, Fullösa 21.5-8.7 (J Pettersson, H Hägnander), 2 ex Svartån, Fullösa 21.5-5.6 (J Pettersson, H Hägnander), 2 ex Svanviks våtmark 22.5 (D Klasson), 2 ex Kämpegårdsån 30.5-13.6 (G Darefelt), 2 ex Tveta 2-24.6 (K Rydh, P Grenabo), 2 ex Stenbrottet, Västerplana 3.6 (D Klasson), 2 ex Källby k:a 6.6 (H Hägnander), 2 ex Källbytorp 6.6 (H Hägnander), 2 ex Degeberg 7.6 (E Sandin), 2 ex Uvered 21.6 (E Sandin), 10 ex området runt Härjevad 22.6 (E Sandin), 2 ex Torpabäcken, N Resville 24.6 (K Rydh).

Trastsångare, *Acrocephalus arundinaceus*.

Sjungande fåglar: 1-2 ex Svanvik och Varvässlekroken 4.5-4.8 (H Hägnander, J Pettersson, m.fl.), 1 ex Marbogården 9.5 (D Klasson), 1-2 ex Ekedalen 11.5-11.7 (K Svensson, K Rydh, A Widestrand, m.fl.), 1 ex Kilja pumphus 13.5 (R Jonsson), 1 ex Källby båthamn 19.5-29.6 (H Hägnander), 1 ex Spiken 2.6 (R Henriksson, Y Nilsson), 1 ex Årnäs 3.6 (J Pettersson, H Hägnander), 1 ex Granudden 16.6 (S Bäck). Dessutom sågs och lockade 2 ex i vassen vid Varvässlekroken 26.8 (H Hägnander).

Mindre flugsnappare, *Ficedula parva*.

1-3 Munkängarna 21.5-7.6 (D Klasson, J Pettersson, S Zetterberg, P Grenabo, m.fl.).

Det var som mest 3 hannar i parken samtidigt. På grund av olika rapporterade åldrar på dessa hannar skulle det eventuellt kunna vara ytterligare någon hane i omlopp.

Skäggmes, *Panurus biarmicus*.

Noterad på de klassiska lokalerna Svanvik och Kilja. Dessutom 2 ex Storeberg 23.9 (E Sandin), 10 ex Söne mad 30.9 (D Klasson, B Strandqvist, E Sandin), 4 ex Marbogården 6.10 (D Klasson) och 2 södra delen av Söne mad 28.10 (P Grenabo).

I år noterad åter i Söneområdet.

Varfågel, *Lanius excubitor*.

1 ex N Trolmen 1.1 (H Hägnander), 1 ex Nolegården, Fullösa 2.1 (H Hägnander), 1 ex Västerplana storäng 3.1 (H Walker), 1 ex Martorpsskogen 8.1 (H Walker), 1 ex Främmestadsfjorden 9.1-1.2 (P Grenabo), 1 ex N Brokvarn 22.1 (H Walker), 1 ex Bräcka, Mariedal 27.1 (H Hägnander), 1 ex Varvässlekroken 28.1 (J Pettersson), 1 ex Furumossen, Holmestad 31.1 (H Hägnander), 1 ex Söne mad 9.2 (D Klasson), 1 ex Ängavägen, Kinne-Vedum 16.2 (H Hägnander), 1 ex Kämpegårdsån 18.3 (G Darefelt), 1 ex Främmestadsfjorden 23.3 (P Grenabo), 1 ex Naven 24.3 (K Svensson, L Holmén), 1 ex Arladammarna 1.4 (H Hägnander, J Pettersson), 1 ex Svanviks våtmark 12-22.4 (H Hägnander), 1 ex Söne mad 12.4 (K Svensson), 1 ex Stenbrottet, Västerplana 14.4 (O Bäckman, D Klasson), 1 ex Lundsbrunns golfbana 17.4 (H Hägnander), 1 ex Främmestadsfjorden 21.4 (P Grenabo), 1 ex södra delen av Söne mad 21.4 (P Grenabo), 2 ex Sönevallen 22.4 (K Rydh), 1 ex Ågården, Silån 25.4 (H Hägnander), 1 ex Kilja by 28.9 (M Egerzon), 1 ex Snixåsen 29.9 (K Rydh), 1 ex Stenbrottet, Västerplana 29.9 (D Klasson), 1 ex Vänsjö 30.9 (D Klasson, B Strandqvist), 1 ex Tådene 3.10 (K Svensson), 1 ex Örslösa 6.10 (D Klasson), 1 ex Svanvik 11.10 (G Johansson), 1 ex Söne båthamn 23.10-23.11 (P Grenabo, m.fl.), 1 ex Forshem 28.10 (H Hägnander, J Pettersson), 1 ex Högkullen 10.11 (H Hägnander), 1 ex Storeberg 14.11 (B Strandqvist).

Sommargylling, *Oriolus oriolus*.

1 sjungande , ej utfärgad, Bästholmen, Söne 20.6 (P Grenabo).

Vinterhämppling, *Carduelis flavirostris*.

Vinterfynd: 2 ex Mönstergården, Tun 1.12 (A Jihmanner).

Snösiska, *Carduelis hornemanni*.

1 -tecknad Ö hamnen 6.1 (K Svensson), 1 -tecknad Ö hamnen 13.1 (D Klasson),
2 -tecknade V hamnen 15.1 (K Svensson), 1 -tecknad Ö hamnen 15.1 (B Strandqvist),
1 -tecknad Ö hamnen 19.1 (D Klasson), 1 ex Källby 27-28.1 (H Hägnander, J Pettersson,
m.fl.), 1 -tecknad Ö hamnen 30.1 (D Klasson).

Steglits, *Carduelis carduelis*.

Per-Olof Strandroth foto.

Fler än 10 ex: 11 ex Kyrkogatan, Götene 8.1 (J Englund), 10 ex Parkudden 1.5 (E Sandin), 10 ex Råbäck 24.6 (A Jihmanner, A Jihmanner), 10 ex Skeby 11.9 (H Hägnander), 25 ex Hålltorpsdammen 15.9 (D Klasson), ca 130 ex Söne 22-28.9 (D Klasson, E Sandin), 50 ex Söne 30.9 (D Klasson, B Strandqvist), 16 ex Marbogården 6.10 (D Klasson), 30 ex S Hjelmsäter 9.10 (H Hägnander), 30 ex Mönstergården, Tun 11.10 och 13 ex 21.10 (A Jihmanner), 150 ex Söne mad 26.10 (K Svensson), ca 50 ex Söne 26.10 (P Grenabo), 10 ex Främmestadsfjorden 27.10 (D Klasson), 80 ex N Resville 31.10 (H Walker), 90 ex Söne mad 2.11 (K Svensson), 50 ex Söne 17.11 och 80 ex 20.11 (D Klasson).

Tallbit, *Pinicola enucleator*.

1 ex Österäng 10.11 (U Wiktander), 1 ex St Salen, Kinnekulle 13.11 (H Roos), 4 ex Martorpsskogen 13.11 (D Klasson), 29 ex str Råbäcks hamn 13.11 (A Sandling), 5 + 10 -tecknade Varaskogen, Hällekis 13.11 (H Roos, C Ekberg, A Andersson), 1 ex Österäng 19.11 (U Wiktander).

Ett massivt inflöde utav tallbitar norrifrån skedde i början av november. Även vi fick en skvätt av slevan. Dock var det knappt någon som var stationär. De enda som stannade åtminstone ett par timmar var de i Varaskogen uppe i Hällekis. Resten var sträckande eller överflygande.

Bändelkorsnäbb, *Loxia leucoptera*.

Upp till 25 ex Martorpsskogen 1.1-14.3 (H Hägnander, H Walker, D Klasson, J Pettersson, m.fl.), 20 ex S Högekullen 16.1 (H Hägnander).

Det fanns kvar ”bändlar” uppe på Kinnekulle från förra årets invasion. Många var de som stiftade bekantskap med dessa lite ovanligare gäster.

Rosenfink, *Carpodacus erythrinus*.

Många fynd. Flest fåglar noterades vid Blombergsbadet 7.7 (H Hägnander).

Där sågs och hördes 4 ex. Det noterades fåglar utmed sträckan Lockörn-Svanvik, Mariedal, Råda, Hällekis, Kilja, Råbäck och Blomberg. Där sågs eller hördes sjunga 1-2 ex.

Snösparv, *Plectrophenax nivalis*.

Vinterfynd: 2 ex Martorpsskogen 3.1 (E Sandin). **Större antal:** 45 ex Vinninga 23.3 (K Svensson), 30 ex Forshem 28.10 (H Hägnander, J Pettersson), ca 30 ex Stenbrottet, Västerplana 28.10 (D Klasson), 17 ex Såtenäs 4.11 (B-Å Svensson).

Lappsparv, *Calcarius lapponicus*.

1 ex Svanvik 11.3 (D Klasson), 1 Lillesjö, Kållandsö 24.3 (K Svensson, L Holmén), 1 ex str Framnäs 21.9 (D Klasson), 2 ex str Råbäcks hamn 22.9 (J Pettersson), 1 ex str Råbäcks hamn 21.10 (H Hägnander).

Ortolansparv, *Emberiza hortulana*.

1 Kvarnåsen, Västerplana 13.5 (D Klasson, m.fl.).

Text: Hans Hägnander

”Frusna ögonblick”.

Tommy Lundberg gäst på decembermötet.

Per-Olof Strandroth foto.

Naturfotografen Tommy Lundberg, en mycket omtyckt gäst på decembermötet.

Naturfotografen Tommy Lundberg från Öxabäck visade många vackra bilder för en stor medlemsskara på 2012 års sista månadsmöte.

Bildserien ”Frusna ögonblick” innehöll bilder tagna på tusendelar av en sekund vilket visar vad vi bara kan ana oss till. Namnet var väl valt då den även innehöll en hel del vinterbilder. Tommy visade sig dessutom vara en berättare med en god portion humor. De närvarande fick bl.a. höra hur många av bilderna kommit till samt en del dråpliga situationer i samband med hans fotograferande.

Historien om bilderna på jaktfalken som Dalarna inger respekt för denna fotograf.

häckar i ravinen vid Njupeskärsfallet i

Det är lätt att förstå svårigheterna med att

fotografera fåglar när man hör honom berätta. Han steg upp mitt i natten för att vandra upp på Fulufjället samt dessutom klättrade ut och satte sig på en ca 1 m² stor klipphylla innan dagsljuset infann sig. Därefter tillbringade han dagens alla ljusa timmar på denna plats, vilket är beundransvärt. Men att göra detta varje dag i nästan en veckas tid, flera gånger under ett år, det får mig att lyfta på hatten för det är en stor bedrift.

Att det lönade sig bevisar hans bilder på denna magnifika rovfågel och dess ungar.

För dig som inte kunde närvara finns det en möjlighet att se en del av Tommys bilder på Internet under denna adress: <http://www.naturbild.fotosidan.se/portfolios.htm>

Årets första exkursion – Strömstare.

Lennart Jonsson foto.

Första strömstararna noterade – nu fortsätter vi uppströms.

I januari var det dags att putsa kikare och objektiv inför 2013-års första exkursion. Under några år har målet varit att få se örn, men då de nu är allt vanligare i våra skärgårdar behöver man inte åka till någon åtel eller liknande för att få se dem. Förra året kom det en del förslag på nya mål för klubbens vinterexkursion. Valet föll ganska snart på en mindre men väl så tuff krabat, med tanke på vilken miljö den har valt att leva i. Strömstaren – en riktig baddare till vinterbadare.

När dagen ”Strömstare” kom hade vi fått kännedom om att kanalområdet i Trollhättan blivit en mötesplats för arten och dessutom hade det i drygt en veckas tid dagligen rapporterats en långväga gäst, en juvenil vittrut, på Spikön i samma stad. Med dessa färskra rapporter var destinationen given för de sjutton medlemmarna som mötte upp i den något bistra söndags förmiddagen. Exkursionen blev lyckad. Gott om strömstarar som födosökte flitigt i Vattenfalls kanaler. De var mycket rörliga så något exakt antal gick inte att få fram men det var minst 8-10 individer. En ung knölsvan höll även den till i kanalsystemet och i en dunge ”tjötade” ett gäng grönfink.

Intresset riktade sig mot Spikön och gästen från polartrakterna och visst fick vi se vittruten bland gråtrut, mås och gräsand. Vid Spikön sågs även brunand, knipa, vigg, sothöna, kanadagås samt en stor flock ankor. Vittrut! Ingen dålig bonusfågel, vilken gav flera av oss ett nytt ”kryss” i den kära obs-boken.

Lennart Jonsson foto.

Strömstaren, *Cinclus cinclus*, vistas ständigt vid vatten, företrädesvis strömmande. Den simmar och dyker mycket skickligt. I vattnet kan strömstaren springa på botten i jakt efter nattsländans larver och andra vattenlevande småkryp som utgör dess föda.

Strömstare vid kanalerna i Trollhättan.

Lennart Jonsson foto.

Vittrut är en art som häckar cirkumpolärt i Norra ishavet. Om vintern förekommer den från Nordatlanten och norra Stilla havet så långt söderut som till norra USA med de Stora sjöarna samt de nordligaste Brittiska öarna.

Juvenil vittrut, Spikön Trollhättan.

Februarimöte – filmkväll.

Februarikväll och ännu ett snöväder som täckte våra marker. En perfekt kväll för att bänka sig framför filmduken. Så tyckte i alla fall de 27 medlemmar som kom. Vad fick vi då se? En film av finska naturfilmare, ”Den bekanta, men okända Bivråken”. I filmen får vi veta att bivråken är en riktig ”dåldis” under häckningsperioden. Den övervintrar i tropiska Afrika och att de juvenila inte återvänder till häckningsområdet förrän under det tredje levnadsåret. Vill man inte ägna sin tid åt att leta fram en boplats är det lättast att få se dem under vår- och höstflytten. De tar då hjälp av de varma uppvindarna för att få höjd varefter de till stor del glidflyger till nästa varmluftsström.

Vad tyckte då medlemmarna om filmen?

Filmen innehåller flera läckra bildsekvenser på de flyttande bivråkarna och underbara bilder från boet.

På negativa sidan kommer en efterlysning. Man saknar en mer detaljerad presentation av bivråken och dess kännetecken.

Kanhända är fågelskådare ett något kräset släkte men filmen är sevärd och ingen gick besviken hem efter denna filmkväll.

Betyget för filmen blir fyra –

Välbesökt aprilmöte.

Fågelklubben gästades denna tisdag av Lotta Berg från Hornborgasjöns fältstation. Hon berättade att i år firar fältstationen 30 år och dess huvudman är VgOF, Västra Götalands Ornitologiska Förening, med stöd ifrån Länsstyrelsen i Västra Götaland. Verksamheten vid fältstationen drivs helt ideellt så de som tjänstgör där gör detta på sin lediga tid. Deras uppgift är inte enbart att se till fågellivet, utan även vegetationen och floran runt sjön.

Varje lördag i april och början av maj, under våren, och en lördag i månaden under hösten, utför man simfågelräkning från fågeltorn. Då räknar man svanar, gäss, sim- och dykänder, doppingar men även gråhäger, vadare, tärnor och måsar.

Natura 2000-inventeringen är en så kallad linjetaxering som utförs 2 gånger/säsong i maj och juni. Man går då i sicksack över strandängarna.

Vid Naturum Hornborgasjön ligger Kärrgården där de utför sina ringmärkningar.

Antalet tranor räknas varje dag under vårsäsongen och 2 gånger i veckan under hösten.

Det är 2 personer som turas om att räkna tranorna på kvällen då de flyger ut till övernattningsplatserna i sjön. En trana som kommer till Hornborgasjön stannar i regel 8-10 dagar innan den flyger vidare. Under vårsäsongen lägger man ut 140-150 ton korn till de rastande tranorna.

Per-Olof Strandroth foto.

Lotta Berg gör reklam för VgOF's nya fina bok om tranorna vid Hornborgasjön.

VgOF och Hornborgasjöns fältstation har nyligen gett ut en bok som heter "Tranorna vid Hornborgasjön" och författarna till boken är Clas Hermansson och Alf Karlsson. Illustratör Göran Löfwing.

Andra uppgifter för fältstationen är t.ex. att anordnar Hornborgaseminariet, Tranans dag som firas vid Trandansen och Naturum Hornborgasjön i april och Hornborgadagen den 1:a söndagen i september.

Vi fick även se en del bilder på fåglar samt ifrån deras ringmärkning och övrigt arbete ute i fält.

Lotta inbjöd också den som så önskar att ta kontakt med fältstationen för att få delta i ringmärkning eller fågelinventering.

Det finns ett nätverk för kvinnliga fågelskådare som heter "Rapphönan" och Lotta gav en liten inblick i hur det fungerar. De närvarande kvinnorna var alla intresserade av att ansöka om medlemskap.

Till "Rapphönan's vänner" (på facebook) är däremot även män välkomna att ansluta sig. Det var 12 kvinnor och 16 män som avslutade den intressanta och trevliga kvällen med en "kvällsmacka".

Text: Gun-Britt Engblom.

Exkursion Billingen och Hornborgasjön.

Per-Olof Strandroth foto.

Hela gruppen(utom fotografen) i vårsolen vid tornet på Blängsmosse.

Söndagen den 21 april var det dags att packa ryggsäcken och ge sig ut på exkursion.

Det var en kylig, -3 grader, lugn och klar morgon men snart värmdes solen gott.

Väl framme vid Blängsmosse på Billingen vandrade vi på spänger ut till fågeltornet.

En härlig miljö där orrspel hördes på håll och ljunpipare hördes och sågs. Både taltrast och koltrast höll konsert medan ängspioplärkor visade upp sig på nära håll.

Nästa stopp blev vid Södra Bröttet i Skövde där vi hörde årets första lövsångare. I dammen simmade sothöna, knipa, svarthakedopping och smådopping med sitt speciella läte kunde höras. När vi intagit vår medhavda matsäck och njutit av vårsolen åkte vi vidare till Naturum Hornborgasjön. Här såg vi bl.a. ett stort antal brunand och vigg. Vid hade också glädjen att få se gråhakedopping, svarthalsad dopping och skäggdopping.

Denna sköna vårdag var det 4 kvinnor och 11 män som mycket nöjda vände hemåt efter en fin exkursion.

Text: Gun-Britt Engblom.

Götene's största Art-jägare?

Per-Olof strandroth foto.

Att fågelskåda är en hobby som kan idkas på flera sätt. Lättaste varianten är väl att vara "fågelbordsskådare". Själva namnet talar om hur den går till. En andra liknande variant kan kallas "här och nu". Man lyssnar och spanar in de arter som just då befinner sig i din närhet. Båda dessa varianter ger ju dock inte så många kryss i obs-boken för då måste fåglarna komma till dig. Den extrema varianten skådare är de s.k. "Roadrunners". De är i första hand artjägare som kan åka hur långt som helst för att få se en glimt av den allra raraste raritet som kommer på visit i vårt avlånga land.

Hans Hägnander med sin kikare och sökare på plats.

Det finns ett mellanting som klubbens rapportmottagare Hans Hägnander ägnade sig åt under år 2012 och det är att se så många arter som möjligt i hem-kommunen.

Hans hade satt upp en drömgräns på 200 arter som han gärna ville nå. Det gäller att sikta högt och någon gång emellanåt tvivlade han på att nå mål.

Fågelskådare, däribland Hans, är ju av segt virke som rör sig ofta i skog och mark vilket krävs för att lyckas. Detta gör också att en vacker dag verkar fåglarna ha "stormöte" och tävlar om vem som visar sig först, för att komma högst upp på skådarens lista. Att Hans klarade sin drömgräns, har ni säkert redan listat ut, mycket tack vare de dagar som håller hoppet och lågan vid liv. Även om marginalen inte blev så stor så är 203 arter sedda under samma kalenderår i Götene en verklig bedrift. Totalt sågs det 210 arter i Götene under året. Lite tråkigt att missa sju arter tycker Hans men han fick i alla fall med skärnäppa vilket är ett "första fynd" i Götene.

Av många anses ju Götene sakna de där riktiga "superlokaler" men lokaler med många arter finns i alla kommuner det gäller dock att förstå var de finns.

Om man tittar på Artportalens (Svalans) statistik förstår man att 203 arter är lite att bita i för den som vill tävla med Hans.

År 1955 kom första rapporten in till Artportalen från Götene kommun och fram t.o.m. 2011 hade totalt 243 arter rapporterats. Efter det gångna året, 2012, har denna statistik ökat med fyra arter till 247 arter. En av de fyra första observationerna i Götene är signerade Hans Hägnander tillsammans med skådarkompisen Janne Pettersson.

Vi på Uvens redaktion gratulerar Hans till bedriften och önskar de medlemmar i fågelklubben som satsar på att göra en liknande bedrift under 2013, **Lycka till !**

Kylslaget besök av ismås.

P-O Svanberg foto.

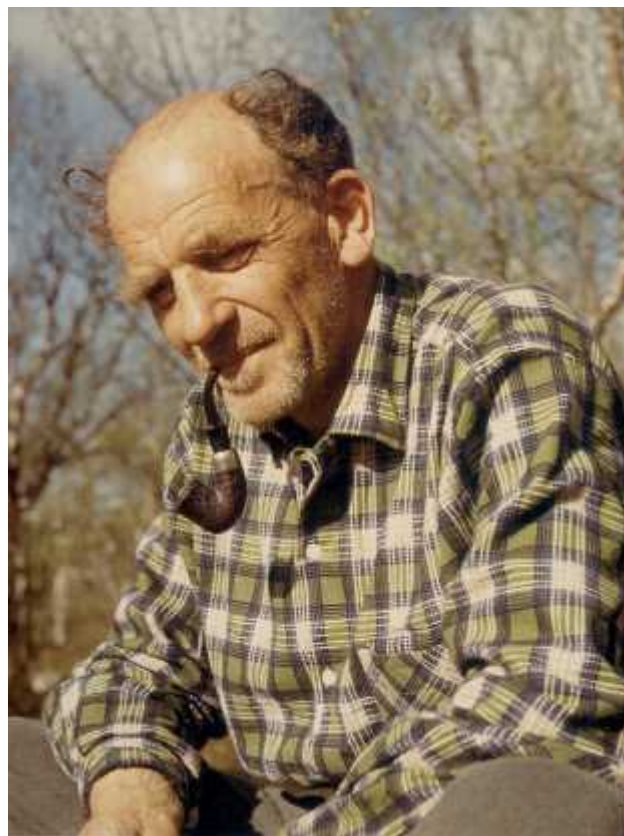
Fick för en tid sedan av Per-Olof Strandroth en artikel/rapport som han hade kopierat ur *Vår Fågelvärld* nr.3 1964. Författare till den var lektor Nils-Gerhard Karvik en inte bara i Lidköping känd lärare, forskare, författare, pionjär och föregångare inom svenskt fågel- och naturskydd. Karvik var i början av 1940-talet lärare i Bengtsfors där han fann att den dalsländska fågelfaunan innehöll flera inslag av norrlandsfåglar som t.ex. smålom, rödvingetrast och pärluggla (ofta kallad "haruggla" av dalslänningen) samt att flera sydsvenska arter som nötväcka, blåmes och kaja förekom sparsamt eller t.o.m. saknades helt. Denna upptäckt fick Nils-Gerhard Karvik att börja en omfattande inventering av Dalslands högre djurvärld. Undersökningarna omfattade alla i landskapet förekommande däggdjur, grod- och kräldjur samt främst fåglar. Detta arbete resulterade år 1955 i en mycket uppmärksammat licentiatavhandling. Han var inte färdig med Dalsland i och med denna avhandling utan redan sommaren 1956 bedrev han jämförande forskningar i angränsande delar av Värmland.

Karvik var även aktiv som redaktör och författare till en del böcker. Kanske känns den igen – boken på bilden här intill, grundskolans läsebok "Vi läser om djur i Sverige" eller kanske du har Naturskyddsföreningens jubileumsskrift från 1959, "Från Falbygd till Vänerkust", i bokhyllan eller boken "Natur i Dalsland" som skrevs tillsammans med Kai Curry-Lindahl.

Nils-Gerhard Karvik var mycket aktiv bl.a. inom Skaraborgs Naturskyddsförening och han deltog redan 1954 i den lyckade satsningen med att föda upp berguv i sydvästra Sverige. Denna verksamhet bedrevs i voljärer uppförda i den egna trädgården på Bäckhagen strax utanför Lidköping.

Denna presentation av upphovsmannen går att göra mycket längre men det var hans artikel och besöket av ismås vi ska få läsa.

Att kopiera en kopia blir sällan bra så det får bli en avskrift. Likaså med Karviks bild som var införd i "Vår Fågelvärld". Den är "urblekt" och svår att återge i tryck så därför ersätts den för att kunna visa denna snövita gäst från de högarktiska isvidderna där den lever bland isbjörn, säl och valross.

*Nils-Gerhard Karvik
under en expedition till Lappland.*

Ismås. Fotot är av yngre datum.

Söndagen den 10.2.1963 pågick en metartävling på Dalbosjön i Vänern utanför Friels socken, 23 km WSW Lidköping. På kvällen fick jag meddelande från två deltagare i tävlingen om att en helvit mås hela dagen uppehållit sig bland fiskarna, och att den varit påfallande oskygg och blivit matad och fotograferad av flera personer. Någon i sällskapet hade för mina sagesmän uppgett, att fågeln iakttagits även under föregående vecka. Tre dagar senare, den 13.2., fick jag tillfälle besöka platsen i sällskap med en av rapportörerna, skraddarmästare Erik Persson, Lidköping. Tyvärr rådde dåligt väder med dis och lätt snöyra över den helt isbelagda Dalbosjön. Så snart vi steg ur bilen strax söder om Holmén Vidjeskär, ett par km från land, lyfte en mås från isen invid en fiskare längre ut på sjön, flög mot oss och landade på isen ca 10 m från oss. Den bländvita dräkten, det mörka ögat och de svarta fötterna avslöjade genast, att det var en ismås. I kikaren kunde näbbens gulgröna färg iakttagas. Fågeln tog med en viss glupskhet emot de bröd- och köttbitar vi kastade till den. Då jag försiktigt sökte närma mig med kameran, tog den inte till vingarna utan trippade med något vaggande gång undan och lät mig ej komma närmare än 5 – 6 m.

Under de följande dagarna visade den sig hos ett par yrkesfiskare, som hade sina nät längre ut på sjön, sista gången den 18.2. Från följande vecka, under vars första hälft sträng kyla rådde med ända ned till -30°C , föreligger ingen iakttagelse. Den 25.2. hittades fågeln död invid en tillfrusen nätvak ca 4 km från land av fiskaren Anders Holmström, som tillvaratog den och överlämnade den till mig. Den måste ha dött under närmast föregående dygn, då den ej fanns där den 23.2. Fågeln var vid mycket gott hull, men de förorenade fjädrarna kring anus vittnade om tarminflammation, sannolikt beroende på olämplig föda. Fågeln har inlämnats för montering för Lidköpings läroverks räkning.

Samma dag som den hittades död, erhöll jag meddelande från tandläkare Gösta Samuelsson, Kristinehamn, att en förmodad ismås observerats av fiskare i Kristinehamns skärgård den 2.2., alltså veckan innan exemplaret vid Friel visade sig. Den kom helt nära de nätvittjande männen och blev matad av dessa. Är deras artbestämning riktig, är det sannolikt, med tanke på fågelns beteende, att det var samma fågel som följande vecka uppträdde i Dalbosjön.

Enligt Förteckning över Sveriges Fåglar, 5:e uppl. 1962 har ismåsen observerats i Sverige »minst 11 gånger». Holmström m.fl. uppger i Våra Fåglar i Norden (1947) 10 svenska observationer, varav de flesta från 1800-talet. Senaste iakttagelsen gjordes i januari 1924 vid Piteå enligt notis i Fauna och Flora 1924 p. 91, vari anmärktes att »den hårda vintern har tydligen drivit även ishavsfåglarna söderut».

Nils-Gerhard Karvik

Att Nils-Gerhard Karvik visste vad han talade om förstår man av hans rapport här ovan. Men är man nyfiken av sig så måste man ju ta reda på hur många besök av ismås vi haft i Sverige och det är inte så många. Att detta var den elfte observationen som dokumenterats stämmer överens med den statistik som går att finna på SOF:s hemsida. I Sverige finns idag 23 observationer av ismås registrerade så det var en riktig rar fågel som gästade oss denna bistra februari 1963.

Listan över alla observationer av ismås.

Antal fynd/individer (number of records/individuals): 23/23

- 1: 1818 1 ind. Halland (Nilsson, S. 1821)
- 2: 1848 11.12, 1 ind. Göteborg, Västergötland (Nilsson, S. 1858), shot
- 3: 1853 February, 1 ind. Gästrikland (Nilsson, S. 1858, Skandinavisk fauna. Foglarna), shot
- 4: 1854 spring, 1 ind. "Karlsön", Gotland (Nilsson, S. 1858), shot
- 5: 1867 May, 1 ind. Gotska Sandön, Gotland (VfiN 2215), shot
- 6: 1902 1 ind. Pajala, Norrbotten, (Jägerskiöld L. A. & Kolthoff G. 1926. Nordens fåglar), shot
- 7: 1903 14.1, 1 ind. Pajala, Norrbotten (FoFl 2:217), shot
- 8: 1918 8.12, 1 ad. Göteborgs hamn, Västergötland (FoFl 23:40)
- 9: 1924 January, 1 ind. Piteå, Norrbotten, (FoFl 19:91), shot
- 10: 1934 30.1, 1 ind. Klövsjöns fyr, Sotenäs, Bohuslän (Förteckning över Bohusläns Fåglar)
- 11: 1963 10-18.2, 1 ind. Dalbosjön, Vänern, Västergötland (VF 23:323), found dead 25.2
- 12: 1971 15-22.4, 1 sub. Stockholms ström, Uppland (VF 30:157)
- 13: 1975 11.4, 1 ad. migr. N Stora Rör, Öland (VF 35:332)
- 14: 1979 5.11, 1 1 cy. Torö, Södermanland (VF 40:62)
- 15: 1986 7.1, 1 2 cy. Skatudden, Uppland (VF 46:449)
- 15: 1986 10-18.1, 1 2 cy. Landsort, Södermanland (VF 46:449)
- 16: 1988 8-12.12, 1 1 cy. Gullmarsviken, Bohuslän (VF 48:455)
- 17: 1989 25.2, 1 ad. Åskilje, Stensele, Lycksele lappmark (VF 49:472), shot
- 18: 1990 16.4, 1 2 cy. Bådelögern, Sävar, Västerbotten (VF 50 8:22)
- 19: 1990 1.12, 1 1 cy. migr. Rönnskärs udde, Vaddö, Uppland (VF 50 8:22)
- 20: 1993 13.1, 1 2 cy. Väg 165, N Mo k:a, Tanums k:n, Bohuslän (F 1993:111), in bad condition
- 21: 2004 17.11, 1 ad. Skagerrak, Bohuslän (F 2004:145)
- 22: 2004 1.12, 1 1 cy. migr. S Kråkudden, Hönö, Bohuslän (F 2004:145)
- 22: 2004 5.12, 1 1 cy. Svängehallar, Onsala & Kullaviks hamn, Halland (F 2004:145)
- 22: 2004 5-31.12, 1 1 cy. Lerkils hamn, Halland (F 2004:145)
- 22: 2005 1-5.1, 1 2 cy. Lerkils hamn, Halland (F 2004:145)
- 23: 2008 5-14.12, 1 1 cy. Simrishamns hamn, Skåne (F 2008:125)

Fågelskådare

Per-Olof Strandroth foto.

Margaretha Rundquist
Örslösa.

Per-Olof Strandroth foto.

Sören Lefwander
Lidköping.

När började du med fågelskådning?

- Redan som barn hade jag ett stort intresse av fåglar men även djur och natur i allmänhet. Men det är på senare år som jag har blivit mera aktiv i mitt skådande.

Vilken är din favoritfågel?

- Rosenfink

Vilken är din favoritlokal?

- Kinnekulle

Vilken är din bästa obs?

- Vid ett tillfälle när jag var på Kinnekulle kom det en rosenfink och satte sig i toppen av en björk. Där satt han, mitt framför mig, i solskenet och sjöng. Men även den gången vid Storeberg när vi var ute med Cirkeln och det kom en gök och satte sig på ett broräcke. Det är upplevelser som jag aldrig glömmer.

Vilken är din önskeobs i Sverige?

- Sommargylling.

När började du med fågelskådning?

- När jag började med att klättra i träd. I Järpås fanns det en dunge där det häckade nötskrikor och göktyta, vilka fångade mitt intresse.

Vilken är din favoritfågel?

- Det har jag ingen.
Alla fåglar är mina favoriter.

Vilken är din favoritlokal?

- Nyckelberg i Söne.

Vilken är din bästa obs?

- Det var när jag för första gången såg en havsörn som kom svävande upp över högkullen, vid Dimbo på Kinnekulle. Det var mäktigt.

Vilken är din önskeobs i Sverige?

- Biätare.